Ազգ
Azg
armenian daily
31 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 2001 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 17 (2221)

Հարթագյուղում հայտնաբերվել են շուրջ 50 մարդու գանգեր ու ոսկորներ

«Լոռու մարզ» թերթի թղթակից Յունան Սերոբյանը հայտնում է, որ Սպիտակի տարածքի Հարթագյուղի բնակիչներ՝ հայր ու որդի Շալիկո եւ Սերժիկ Կարապետյանները 2000թ. դեկտեմբերին, իրենց հողամասում գտնվող ջրհորը մաքրելիս, հայտնաբերել են մարդկանց շուրջ 50 գանգեր եւ ոսկորներ։ Կարապետյաններն այդ գանգերն ու ոսկորները պահում են իրենց հողամասում։ Այդ մասին տեղեկացվել է գյուղի դպրոցի տնօրեն Սամվել Յունանյանին, որը խոստացել է մայրաքաղաքում դիմել համապատասխան կազմակերպություններին։ Ցայսօր, սակայն, այդ հարցով զբաղվողներ չեն եղել։

Թղթակիցը եղել է Հարթագյուղում, անձամբ տեսել գանգերն ու ոսկորները։

Փաստի առթիվ հրավիրում ենք համապատասխան մարմինների ուշադրությունը։

ՄԱՆՎԵԼ ՄԻԿՈՅԱՆ

ՓԱՐԻԶ

Հայոց ցեղասպանությունը Ֆրանսիայում ճանաչվեց օրենքի մակարդակով

Ժակ Շիրակը ստորագրեց բանաձեւը

Երեկ Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակը ստորագրեց Սենատի եւ Ազգային ժողովի՝ 1915-ի Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչող ավելի վաղ ընդունած բանաձեւը՝ վերջինիս, փաստորեն, հաղորդելով օրենքի ուժ։

«Ազգը» փորձեց պարզել, թե ինչ է դա նշանակում իրավական տեսանկյունից։

«Ապրիլի 24» կոմիտեի (Փարիզ) նախագահ Ալեքսի Գյովչյանից հեռախոսով տեղեկացանք, որ, այնուամենայնիվ, սույն օրենքի խախտումը չի հետապնդվում քրեորեն, ինչպես ասենք, Հոլոքոստի զոհերին վերաբերող օրենքի դեպքում է։

«Ժակ Շիրակի ստորագրությամբ Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչող խորհրդարանական բանաձեւը վերածվեց Ֆրանսիայի Հանրապետության օրենքի։ Ոչ ոք այլեւս չի կարող ժխտել պատմական այդ իրողությունը Ֆրանսիայի տարածքում։ Այս օրենքի առկայությամբ կարող ենք արդեն աշխատել մեկ այլ օրենքի ընդունման վրա, որն այլեւս Հայոց ցեղասպանության փաստի ժխտումը կպատժի քրեորեն», ասաց Ալեքսի Գյովչյանը։ Օրենքի իրավական հետեւանքները պարզաբանելու խնդրանքով դիմեցինք նաեւ Ֆրանսիայի ԱԺ միջազգային հարցերի վարչության խորհրդական Միշել Ջեկոնին։ Վերջինս նշեց, թե հարցը նեղ իրավաբանական է եւ թե ԱԺ իրավաբանական վարչությունը կուսումնասիրի ու կպատասխանի 2 շաբաթվա ընթացքում։

Նախապես մեր հարցադրումը ներկայացրել էինք նաեւ ՀՀ ԱԳՆ Եվրոպայի եւ իրավապայմանագրային վարչություններ։ Վերջին վարչության աշխատակցուհին պատասխանեց, թե, ըստ իրեն, այդ օրենքը որեւէ հետեւանք չի նախատեսում եւ... զարմացավ մեր հարցասիրության վրա։

Լ. Գ.

ԲԱՔՈՒ

Քոչարյան-Ալիեւ փարիզյան հանդիպումը Ադրբեջանի քաղաքական շրջանակներում մտավախությունների տեղիք է տվել

Փարիզից Բաքու ժամանելով Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը հրաժարվել է մեկնաբանել Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի այն տեսակետը, համաձայն որի «Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման համար պետք է պահպանվեն հետեւյալ նախապայմանները. ԼՂՀ-ի եւ Ադրբեջանի միջեւ իրավահավասարության, ԼՂՀ-ի անկլավային վիճակի բացառում եւ անվտանգության միջազգային երաշխիքներ»։ Հ. Ալիեւը միայն նշել է, որ «դրանք դետալներ են, մինչդեռ բանակցություններում շոշափվել է հարցերի ավելի լայն շրջանակ»։

Ադրբեջանում հայտնի լրագրող-վերլուծաբան Նուրանին «Էխո» պարբերականում կարծիք է հայտնել, թե Հայաստանի առաջ քաշած երեք նախապայմաններին համաձայնելու դեպքում Բաքուն ձեռքից բաց կթողնի Ղարաբաղը. «երբ ԼՂ-ի եւ Հայաստանի միջեւ պահպանվի ցամաքային կապը, ապա առաջին իսկ անհրաժեշտության դեպքում հայկական բանակը կհայտնվի ԼՂ-ում»։

Ադրբեջանի ընդդիմադիր քաղաքական ուժերը չափազանց բացասական անդրադարձան Քոչարյան-Ալիեւ 14-րդ հանդիպմանը։ Նրանց կարծիքով, նախագահ Ալիեւը Փարիզ այցելությամբ ոչ միայն դավաճանեց Թուրքիային, այլեւ պատրաստվում է ԼՂ հարցում լուրջ զիջումների։

Թ. Հ.

Պետական ակադեմիական երգչախումբը հանդես կգա Փարիզի Աստվածամոր տաճարում

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Առաջին անգամ հայկական երաժշտական խումբ է հանդես գալու Փարիզի նշանավոր Աստվածամոր տաճարում։ Այդ պատիվը տրվել է ժողովրդական արտիստ, պետական մրցանակի դափնեկիր Հովհաննես Չեքիջյանի ղեկավարած պետական ակադեմիական երգչախմբին։ Համերգը նվիրվում է Հայաստանում քրիստոնեությունը պետական կրոն հռչակման 1700-ամյակին։

Ենթադրվում է, որ փետրվարի 13-ին այստեղ կայանալիք արարողությանը եւ համերգին ներկա են լինելու Ֆրանսիայի Հանրապետության եւ Հայաստանի Հանրապետության նախագահները։

Այդ ելույթի համար խումբը կազմել է հատուկ ծրագիր, որը հիմնականում բաղկացած է լինելու հայկական ժողովրդական երգերից։ Հնչելու են նաեւ Ֆորեի, Բեռլիոզի, Գունոյի, Բախի ստեղծագործություններից՝ երգեհոնի նվագակցությամբ։

– Երգչախումբը Ֆրանսիայում շատ համերգներ է տվել, բայց կարծում եմ, որ Աստվածամոր տաճարում երգելը մեզ համար մեծ պատիվ է, ասաց մաեստրո Չեքիջյանը։

Կոմիտասի հուշարձան՝ Փարիզի կենտրոնում

Ֆրանսահայ համայնքի 20 տարվա ջանքերը արդյունավորվեցին՝ Փարիզի քաղաքապետ Ժան Տիբերին հաղորդեց քաղաքային խորհրդի հունվարի 29-ին միաձայն կայացրած որոշումը՝ քաղաքի կենտրոնում Կոմիտասի արձանը տեղադրելու մասին։ Արձանը, որի ընդհանուր բարձրությունը լինելու է 6 մետր, տեղադրվելու է Շան զ'Էլիզեի մայրուղու եւ Ժան Գուժոն փողոցի (որտեղ գտնվում է հայոց եկեղեցին) միջեւ ընկած տարածքում, 8-րդ թաղամասում, հարեւանությամբ Սիմոն Բոլիվարի, Ուինստոն Չերչիլի եւ վերջերս տեղադրված Շարլ դը Գոլի արձանների։ Բրոնզաձույլ արձանի հեղինակն է քանդակագործ Դավիթ Երեւանցին։

Քաղաքային խորհրդի նիստից անմիջապես հետո արված հայտարարության ընթացքում, որին հատկապես հրավիրվել էր Ֆրանսիայում Հայաստանի դեսպան Էդուարդ Նալբանդյանը, Ժան Տիբերին լրագրողներին ցույց է տվել հուշարձանի մակետը։ Ինչպես տեղեկացնում է **«Ազգի»** թղթակիցը Փարիզից, հուշարձանի պատվանդանի բարձրությունը 2 մետր է լինելու եւ 4 կողմից երեւալու են արձանագրություններ Կոմիտասի, 1915 թ. եղեռնի զոհերի, ինչպես նաեւ 1-ին եւ 2-րդ աշխարհամարտերի ընթացքում Ֆրանսիայի բանակում զոհված հայ ռազմիկների մասին։

Քաղաքապետը լրագրողներին հայտարարել է, թե Ֆրանսիայի խորհրդարանից հետո Փարիզ քաղաքը նույնպես ցանկանում է սույն նախաձեռնությամբ հարգանքի տուրք մատուցել ողջ հայ ժողովրդին, ինչպես նաեւ ֆրանսահայությանը եւ փարիզահայերին։ «Քաղաքային խորհրդի այս որոշումը, ասել է Ժան Տիբերին, կայացավ Հայաստանի նախագահ Ռ. Քոչարյանի առաջիկա պետական այցի եւ հին Հայաստանի մայրաքաղաք Անիին վերաբերող մեր նախաձեռնությամբ փետրվարի 6-ին կազմակերպվելիք ցուցահանդեսի նախօրեին»։

Վերջում շնորհակալությամբ հանդես է եկել դեսպան Էդ. Նալբանդյանը։

Ծագումնաբանության հեղաշրջումը բանավեճի նյութ է Դավոսի համաժողովում

ԴԱՎՈՍ, 30 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ։ Առաջիկա երեք շաբաթվա ընթացքում հրապարակվելու է մի հայտնագործություն, որը, գիտնականների կարծիքով, վճռականորեն կփոխի մարդկության պատկերացումը հենց իր եւ աշխարհում ունեցած իր տեղի մասին։ Այդ լուրը ալեկոծել է գիտության շատ մասնագետների, ձեռնարկատերերի, որոնք մասնակցում են համաշխարհային տնտեսական համաժողովի ներկայումս Դավոսում ընթացող տարեկան նիստին։

Մարդու համագենի մասին ամբողջ տեղեկությունների առաջիկա հրապարակումը «Նեյչըր» եւ «Սայենս» հանդեսներում Դավոսի համաժողովի լսարաններում բուռն բանավեճեր է հարուցել թեմաների ամենալայն շրջանակի շուրջ։ Քննարկվում էին ծագումնաբանության ոլորտի նորագույն հայտնագործությունների հավանական հետեւանքները մարդու կյանքի տեւողության համար։ Կոչեր էին հնչում համաշխարհային պայմանագիր ստորագրելու այդ բնագավառի ողջ տեղեկատվության ազատ եւ արդարացի տարածման մասին, որպեսզի այն կարողանար դառնալ ոչ միայն հարուստ «Հյուսիսի», այլեւ աղքատ «Հարավի» սեփականությունը։

Նաիրի Հունանյանի դիմումում որեւէ նոր բան չկա

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Հոկտեմբերի 27-ի գործով գլխավոր մեղադրյալ Նաիրի Հունանյանի՝ ՀՀ նախագահին առընթեր մարդու իրավունքների հարցերով հանձնաժողովին ուղղած դիմումում որեւէ նոր, սենսացիոն բան չկա։ Այս մասին հայտնեց հանձնաժողովի նախագահ Պարույր Հայրիկյանը։ Ըստ նրա, 250-էջանոց դիմումի մեջ Հունանյանը, ինչպես եւ ի սկզբանե, փորձում է հիմնավորել, թե ինքը Ազգային ժողովի նիստերի դահլիճում ահաբեկչական ակտը իրականացրել է ժողովրդին պաշտպանելու համար։

Պարույր Հայրիկյանը նշեց, որ դիմումի տեքստը մամուլին չի տրամադրել այն պատճառով, որ որեւէ քաղաքական, տեսական հիմնավորում, որն ավարտվում է տեռորի իրականացմամբ, հակասում է իր պատկերացումներին, եւ ինքը չի կարող ընթացք տալ դրան։

Լրագրողների հետ զրույցում Հայրիկյանը անդրադարձել է նաեւ Արկադի Վարդանյանի կալանքին։ «21-րդ դար» միջազգային անկախ ասոցիացիայի նախագահ Արկադի Վարդանյանը պետք է ազատ արձակված լիներ, քանի որ նրա նկատմամբ կիրառված միջոցները համարժեք չէին։ Ըստ Հայրիկյանի, ելնելով նրանից, որ երեւույթը բացասական հետեւանքներ չի ունեցել, երբ բոլոր մասնակիցներն ազատ են արձակված, հանձնաժողովը հանգել է այն եզրակացության, որ Ա. Վարդանյանը նույնպես պետք է ազատ արձակվի։

Հայրիկյանը նշեց, որ այս տեսակետը հանձնաժողովը հայտնել էր 2000 թ. դեկտեմբերի վերջին՝ Վարդանյանի գործով զբաղվող իրավապահ մարմիններին, որոնք ասել էին, թե նրա ազատ արձակումը օրերի հարց է։

ԱՍՈՒԼԻՍ

Ամեն հնարավորը պետք է անել մինչեւ երկրաշարժը

Հնդկաստանի ահավոր երկրաշարժը 100000-ից ավելի մարդու կյանք խլեց

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

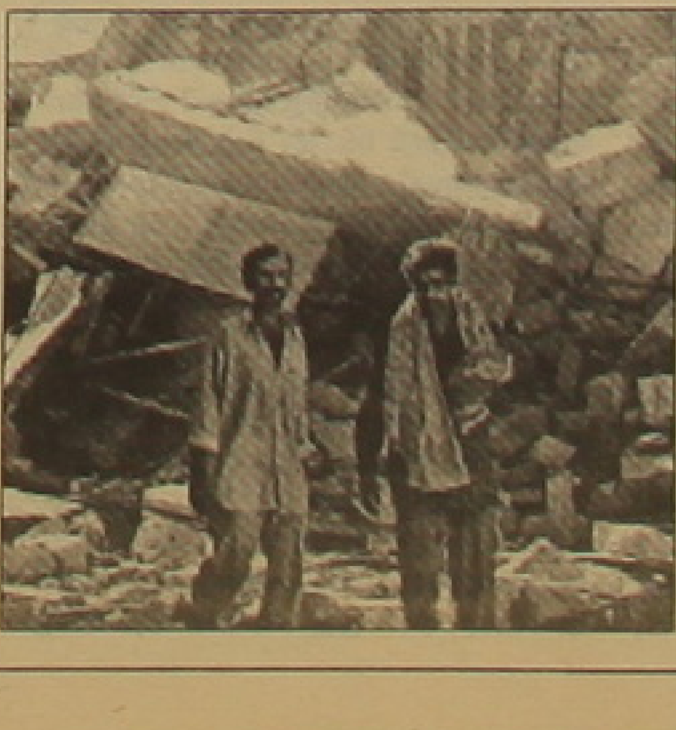

Հունվարի 26-ին 8:40 րոպեին Հնդկաստանի Գուջարադ նահանգում տեղի ունեցած՝ Ռիխտերի սանդղակով 7.9 ուժգնությամբ (11 բալ) երկրաշարժն իր ողբերգական հետեւանքներով ցնցեց աշխարհը։ 4 մլն բնակչությամբ Բղուջ քաղաքը, որ գտնվում է էպիկենտրոնային գոտում, գրեթե 90 տոկոսով ավերված է, ինչպես նաեւ՝ 5 մլն բնակչությամբ Ահմադաբադը։ Զոհերի թիվը 100.000-ից անցնում է եւ սա դեռ վերջնական չէ։ 1900 թ.-ից աշխարհում տարեկան տեղի են ունենում 18 ուժեղ երկրաշարժեր, իսկ միայն այս տարի գրանցվել է արդեն 5 երկրաշարժ (Ֆիլիպիններ, Ալյասկա, Կենտրոնական Ամերիկա, Վանուատու կղզիներ եւ Հնդկաստան)։ Հետաքրքիր է նաեւ այն, որ միայն հունվարի 26-ին, տարբեր ժամանակներում տեղի են ունեցել երկրաշարժեր. Լիսաբոնում՝ 1531 թ. (30.000 զոհ), Մենդոզայում՝ 1985 թ., Ալժիրում՝ 1987 թ. եւ Յունանում (Չինաստան)՝ 1993 թ.։

Տես ➧ էջ 2

ընթացիկ

Ֆրանսիացիները հայերին ճանաչում են կոտորածներով, Ազնաւուրով, Զորկաեֆով...

Նրանցից քչերը գիտեն Հայաստանի տեղը

2001 թ. հունվարի 18-ին Ֆրանսիայի Ազգային ժողովը ընդունեց Հայոց ցեղասպանության ճանաչման օրինագիծ: Ֆրանսիացիների ընտրյալները միաձայն դատապարտեցին դարասկզբի հայկական կոտորածները: Ինչպիսի՞ն է հասարակ ֆրանսիացիների կարծիքը Հայոց ցեղասպանության մասին, տեղյա՞կ են, թե ինչ է կատարվել մի ողջ ժողովրդի հետ Օսմանյան կայսրությունում: Ստրասբուրգում եւ Փարիզում գտնվելու մի քանի օրերին փորձեցի այս հարցերը ուղղել սովորական մարդկանց՝ անցորդների, հյուրանոցի աշխատողի, պանդոկպանի, վարորդի... Մարդիկ, ովքեր ապրում են իրենց նեղ, անձնական խնդիրներով: Տասնյակներկու մարդու դիմեցի, որոնք բոլորն էլ կարդացել կամ լսել են Հայոց ցեղասպանության մասին, սակայն քչերը գիտեն՝ որտեղ են իրականացվել հայկական ջարդերը, որքան հայ է սպանվել, որ թվականին է եղել: Նրանք չգիտեն նաեւ ժամանակակից Հայաստանի աշխարհագրական դիրքը, ավելի ճիշտ, գիտեն մոտավոր՝ Թուրքիայի եւ Ռուսաստանի արանքում, Իրանի կողմերում...

Ստրասբուրգի Rue de Mer Kuss կոչվող նեղլիկ փողոցը հայտնի է թուրքական պանդոկներով: Մուրադ անունով երիտասարդ թուրքը «Նեմրութ» պանդոկի մատուցողն է: Նա լսել է, որ իր պապերը հայերին սպանել են, սակայն չի հավատում: Նախ համաձայնեց ինձ հետ նկարվել, սուրճ առաջարկեց, ապա թուրքերեն ինչ-որ բան խոսեց թուրք պանդոկատիրոջ հետ: «Հոգնած եմ, զբաղված եմ, օրական 12 ժամ աշխատում եմ», շտապեց Մուրադը, ավելացնելով, թե ամեն ինչ լավ կլինի: Չհասկացա՝ ի՞նչը լավ կլինի: Հավանաբար նկատի ուներ համաճարակներին, որոնք երեկոյան ժամերին շատանում են:

ճանաչել ցեղասպանությունը, երբ խոսում եմ տեղի թուրքերի հետ, նրանք ասում են՝ ցեղասպանություն չի եղել: Բայց ես ֆրանսիական թերթերում կարդացել եմ, դիտել հեռուստատեսությամբ հայերի ցույցերը: Զորկաեֆն էլ է պատմել իր նախնիների կոտորածների մասին: Մեզ՝ ֆրանսիացիներիս համար նման հարցերը փոքր հարցեր են: Ֆրանսիայում մենք խոսում ենք մեր խնդիրների մասին, օրինակ, այսօր տաքսու վարորդները ցույց էին

Ռոբերտ Լինչը 40 տարեկան է, սիրում է լսել Ազնավուրի երգերը, երկրպագում է ֆուտբոլիստ Զորկաեֆին. «Ես գիտեմ, որ թուրքերը սպանել են հայերին, ես գիտեմ, որ Ֆրանսիայի խորհրդարանը ճանաչել է հայերի ջարդերը», ասում է Լինչը, ավելացնելով, թե չգիտի կոտորված հայերի ճշգրիտ թիվը: Նա կարծում է, թե թուրքերը մի քանի տարի առաջ են կոտորել հայերին: Երբ նրան ասացի, որ դա տեղի է ունեցել 1915-ին, Ռոբերտը բացականչեց. «Շա՜տ տարիներ են անցել, ես ու իմ հայրը ծնված չենք եղել»:

Մարկ Պունենյան իր մի կեսով վիետնամցի է ու իր ասելով՝ Հայաստանի պատմությունը գիտի. «Սիրում եմ աշխարհահռչակ երգիչ Ազնավուրին, ֆուտբոլիստ Զորկաեֆին ու Պողոսյանին: Լսել եմ Հայաստանի եւ Թուրքիայի միջեւ պրոբլեմի մասին: Եղել է ցեղասպանություն, ու հայ մարդիկ հեռացել են հին երկրից: Թուրքերը չեն ուզում կազմակերպել: Ես լսել եմ, որ շուրջ 2 մլն հայեր են կոտորվել, բայց պատճառը չգիտեմ: Անկեղծ ասած՝ ճշգրիտ չգիտեմ Հայաստանի տեղը, երեւի Ռուսաստանի ու Թուրքիայի միջեւ ինչ-որ տեղում է»:

Հարկ չենք համարում մեր բոլոր զրուցակիցների կարծիքները մեջբերել: Մի քիչ ավել, մի քիչ պակաս, դրանք բովանդակությամբ նույնն են: Ինձ համար նախկինում էլ պարզ էր, որ Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչող երկրները «մարդասիրության» մասին խոսում են, երբ դա համապատասխանում է իրենց շահերին: Մենք՝ հայերս, կարող ենք մխիթարվել միայն, որ խոշոր պետությունները Թուրքիայի հետ իրենց խնդիրներն առաջ տանելով, ուզած թե չուզած աշխարհի ժողովուրդներին տեղեկացնում են հայ ժողովրդի նկատմամբ դարասկզբին իրականացված ոճրագործության մասին:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

«Ֆրանսիան տուժելու է», սպառնում են թուրք պետական այրերը

Բնականաբար երեկ առանձնահատուկ հետաքրքրություն էր ներկայացնում թուրքական պետական առաջին հեռուստակայանը, հետաքրքրական էր լսել Թուրքիայի պաշտոնական լրատվությունը Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի ընդունած օրինագծի վավերացման վերաբերյալ: Եվ չսխալվեցինք: Երեկոյան լուրերի ծրագրի հաղորդավարը հազիվ էր զսպում զայրույթը, երբ հայտարարում էր, թե այսօրվանից (երեկ) ուժի մեջ մտավ «այսպես կոչված» Հայոց ցեղասպանության մասին Ֆրանսիայի Ազգային ժողովի օրինագիծը, երբ նախագահ Ժակ Շիրակը վավերացրեց այն, եւ օրենքը հրապարակվեց Ֆրանսիայի պետական պաշտոնաթերթում: Սա, հեռուստակայանի ասելով, համբերության բաժակը լցնող վերջին կաթիլը եղավ:

Հեռուստակայանի Փարիզում սեփական թղթակիցն իր հերթին հավաստեց, որ Ֆրանսիայի խորհրդարանի 30 պատգամավորներ օրենքի չեղարկման համար ստորագրություն են հավաքել, սակայն, նշեց նա, 60 ստորագրություն է անհրաժեշտ այդ բանն անելու համար:

Այնուհետեւ հայտարարվեց, որ թուրքական կառավարությունը խստագույնս դատապարտել է օրինագծի վավերացումը, գնահատելով դա որպես «անհամատեղելի մոտեցում» թուրք-ֆրանսիական բարեկամության նկատմամբ: Միաժամանակ նշվեց, որ վավերացումը կհանգեցնի տարածաշրջանում անկայունության խորացմանը եւ լուրջ վնասներ կհասցնի թուրք-ֆրանսիական բարեկամությանը: Ֆրանսիան պետք էր ի՛ր պատմությանն անդրադառնար, քան ուրիշների:

Այնուհետեւ էկրանին երեւաց Թուրքիայի նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերը, որն իր մտահոգությունը հայտնեց վավերացման առթիվ եւ մոտավորապես կրկնեց կառավարության հայտարարությունը:

Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովի նախագահ Օմեր Իզգին վավերացումն անտրամաբանական չհամարելով հանդերձ, այն գնահատեց որպես «անհասկանալի եւ վնասակար երեւույթ»: Նա մասնավորապես ասաց. «Մենք գիտեինք, թե դա այդպես էր վերջանալու: Այդ իսկ պատճառով չզարմացանք: Բայց եւ այնպես Թուրքիան հակազդեցության անհրաժեշտ միջոցներին դիմելու է»:

Մեջլիսի նախագահին ծայնակցեցին մի շարք նախարարներ, որոնցից պաշտպանության նախարար Չաքմաքօղլուն օրինագծի առնչությամբ վերհիշեց Սեւրի պայմանագիրը: Ըստ երեւույթին ասել ուզելով, որ այդ օրինագիծն էլ կարժանանա Սեւրի ճակատագրին...

Ծրագրում ցույց տրվեց նաեւ վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթը, որն ի պատասխան թուրք լրագրողների ասաց. «Այլ վերաբերմունք Ժակ Շիրակից չէինք սպասում, այսուհանդերձ բացահայտ հիասթափություն ենք ապրում»: Իսկ փոխվարչապետ Մեսութ Յըլմազն ասաց, որ օրինագծի վավերացումը մեծ սխալ էր եւ դրանից տուժելու է հենց Ֆրանսիան: Իսկ արտգործնախարար Իսմայիլ Ջեմն ավելացրեց. «Վավերացումը մեկ անգամ եւս ցույց տվեց, որ Թուրքիան անվստահություն ցուցաբերելով Ֆրանսիային, միանգամայն իրավացի էր»:

Ակնկալվում է, որ այսօր եւ վաղը թուրք պետական բարձրաստիճան այրերին կհետեւեն թուրք կուսակցական շեֆերի նույնիմաստ հայտարարությունները, քանի որ այս հարցը Թուրքիայի համար ազգային խնդիր է, իսկ նման պարագաներում վերաբերմունքը համընդհանուր է: Ոչ մի դիսոնանս չպետք է լինի:

Դատավորի պաշտոնին կարող է հավակնել 31 դիմորդ

Արդարադատության նախարարությունում երեկ ամփոփվել են դատավորների քննության արդյունքները, համաձայն որոնց դատավորի պաշտոնին կարող են հավակնել դիմորդներից 31-ը: Դիմորդների նախնական թիվը 65 էր, սակայն քննության առաջին փուլին՝ քաղաքացիական իրավունքի գիտելիքների ստուգմանը մասնակցել էր 62-ը: Քննության երկրորդ փուլին՝ քրեական իրավունքի, մասնակցել է 59 դիմորդ:

Յուրաքանչյուր քննության համար անցողիկ է համարվում 7 միավորը: ԱՆ հասարակայնության հետ կապերի պատասխանատու Գայանե Աբրահամյանը տեղեկացրեց, որ դիմորդներից ոչ ոք առավելագույն 20 միավորը չի հավաքել: Քաղաքացիական իրավունքից վաստակած նվազագույն միավորը 0-ն է եղել, առավելագույնը՝ 19-ը, իսկ քրեական իրավունքից վաստակած նվազագույն միավորը 3-ն է, առավելագույնը՝ 17,5:

Դիմորդները աշխատանքի անցնելու հարցում նախապատվությունը տվել են մայրաքաղաքի դատարաններին, այդ իսկ պատճառով քննական հանձնաժողովն անցողիկ տեղի համար նախկինում սահմանված 8 միավորն իջեցրել է 7-ի: Նվազագույն 7 միավոր հավաքածները, ցանկության դեպքում կարող են աշխատանքի անցնել մարզային դատարաններում:

Սակայն, քննություն հանձնելը դեռեւս դատավոր դառնալու բավարար պայման չէ, նրանց սպասում է եւս մեկ փորձություն: Արդարադատության նախարարն, իր ընտրությամբ, ապագա դատավորներին կներկայացնի արդարադատության խորհրդի հաստատմանը, որից հետո միայն նրանք կհամալրեն դատավորների ցանկը:

Ս. Գ.

Ամեն հնարավորը պետք է անել մինչեւ երկրաշարժը

Սկիզբը էջ 1

Երեկ Հայաստանի սեյսմիկ պաշտպանության ազգային ծառայության տնօրեն Սերգեյ Բալասանյանը լրագրողներին մանրամասն տեղեկություններ հաղորդեց Հնդկաստանում հունվարի 26-ին տեղի ունեցած երկրաշարժի եւ Հայաստանի սեյսմիկ պաշտպանության ծառայության ձեռնարկած գործողությունների մասին: Հայաստանի սեյսմիկ պաշտպանության ծառայությունը տիրապետում է ասիական երկրների սեյսմիկ գոտիների հետ կատարվող նորություններին: Ըստ պրն Բալասանյանի, երկրաշարժի մեծաքանակ զոհերի պատճառը տեղանքի սեյսմիկ ակտիվության ոչ ճիշտ գնահատումն էր՝ վտանգի աստիճանը շատ ավելի ցածր էր ներկայացված, ինչպես Թուրքիայում, Սպիտակում: Մինչդեռ այս գոտու բազմաթիվ ավերիչ երկրաշարժերը պատմության ընթացքում (17-րդ դար, 1812 թ., 1956 թ.) վկայում են տարածքի սեյսմիկ ակտիվության մասին: Այս դեպքում գործում է երկրաշարժերի կրկնողության օրենքը: Պատմականորեն հայտնի բարձր վտանգի գոտին իբրեւ ցածր վտանգի գոտի ներկայացնելու բուն պատճառը սեյսմակայուն շինարարությունների արհեստականորեն իջեցրած գինն է: Էժան շինարարություն տանելու հետեւանքը նման ողբերգություններն են: 21 երկրների մասնակցությամբ Ասիական սեյսմոլոգիական հանձնաժողովը, որի կազմում է նաեւ Հայաստանը, հասկապես այս հարցում պետք է տանի կոշտ քաղաքականություն:

Հայաստանի ՍՊԱԾ-ը իր աջակցությունն է հայտնել հնդիկ գործընկերներին, դիմել ՄԱԿ-ի արագ արձագանքման ուժերին, որը տարածվում է բոլոր դոնոր երկրների վրա: Եվ որպեսզի մեր օգնությունը չկրի ֆորմալ բնույթ, աշխատանքները կոորդինացնելով ՀՀ կառավարության, արտգործնախարարի, անմիջական կապ պահպանելով Հնդկաստանում Հայաստանի դեսպան Արմեն Բեյբությանի հետ, մեր սեյսմիկ պաշտպանության ծառայությունն աշխատում է արդյունավետ եւ կարող է օժանդակություն ցույց տալ: Նման ուժեղ երկրաշարժերի ժամանակ հզոր փրկարարական ուժեր են գործում (էպիկենտրոնային գոտում են գտնվում ճապոնական, չինական, շվեյցարական պրոֆեսիոնալ ուժերը): Չնայած փրկարարական աշխատանքներն ուժեղ երկրաշարժերի դեպքում այնքան էլ արդյունավետ չեն, սեյսմիկ պաշտպանության համար ամեն ինչ պետք է կատարել մինչեւ երկրաշարժը: Մեր փրկարարական ջոկատը՝ 25 մարդուց բաղկացած (սեյսմոլոգներ, ինժեներ-շինարարներ, բժիշկներ, հոգեբաններ) կմեկնի ավելի նպաստակահարմար ժամանակ: Կարեւորվեց մեր լրատվամիջոցների ակտիվությունը թարմ նորությունների տեղեկատվությամբ, եւ հատկապես հայ ժողովրդի օգնությունը Հնդկաստանին, որն ավելի շուտ բարոյական կլինի, մանավանդ որ Սպիտակի երկրաշարժի հիշողությունները դեռեւս թարմ են մեզանում: Այս նպատակով հիմնադրամը բացել է հատուկ հաշիվ՝ Հայներարտբանկ, հաշիվ դրամային՝ 15700101560900 տարադրամային՝ 15700101560902, կոդ՝ Մաշտոցի ՏՀՏ 01214242:

Վերջում ՍՊԱԾ-ի տնօրեն Սերգեյ Բալասանյանը տեղեկացրեց, որ նման երկրաշարժերը նույն գոտում կարող են հարուցել այլ ցնցումներ: Ըստ մեր սեյսմիկ ծառայության դիտարկումների Հնդկաստանի երկրաշարժը Հայաստանում ակտիվություն չի գրանցել, բայց այն սեյսմաակտիվ գոտում տեղակայված երկրների համար զգուշության, պատրաստվածության, զգաստության դաս է:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ժԱ տարի

Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ

Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
ֆաքս 562863, AT&T (3742) 151065,
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am

Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայութիւն / հեռ. 562941, 582483

Apple Macintosh
համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԼՂՀ գյուղական բնակավայրերի ստուգատես-մրցույթի գլխավոր մրցանակը շահեցին Ճարտարի համայնքները

ԼՂՀ-ում գյուղական բնակավայրերի վերականգնման եւ բարեկարգման աշխատանքների ստուգատես-մրցույթ անցկացնելու որոշումը կառավարությունն ընդունել էր 1999 թ. հոկտեմբերի 1-ին: Մտահղացումը ծագել էր վարչապետ Անուշավան Դանիելյանի՝ Հադրութի շրջան այցի ընթացքում, երբ լեռնային գյուղերի բնակիչները հարց էին բարձրացրել կենսական խնդիրների վերաբերյալ: Իբրեւ հանդիպակաց հարց՝ վարչապետը նրանց առաջարկեց ստանձնել գյուղական ճանապարհների բարեկարգումը: Առաջարկն արժանացավ հավանության եւ կյանքի կոչվեց:

Ստեղծվեցին ստուգատես-մրցույթի կազմակերպման հանրապետական հանձնաժողով եւ շրջանային ու տեղական հանձնախմբեր, ինչպես նաեւ այդ գործի պատասխանատուներ, որոնց խնդիրն էր համախակի լինել տեղերում եւ անհրաժեշտ օգնություն ցույց տալ բարեկարգողներին:

Գյուղական բնակավայրերին 60 մլն դրամի ընդհանուր արժողությամբ վառելիք ու շինանյութեր տրամադրվեցին այդ աշխատանքներն իրականացնելու համար:

Երեք փուլով կազմակերպված ստուգատես-մրցույթի հաղթողների համար սահմանված 22 դրամական մրցանակները կազմում էին 233 մլն դրամ:

Անցած ավելի քան մեկ տարում սալահատակվել են 91218 քառակուսի մետր գյուղական ճանապարհներ, խճապատվել՝ 345854 քառակուսի մետր: Բացի դրանից, գյուղերում, տեղի բնակչության ուժերով կատարվել են նաեւ այլ աշխատանքներ: Մասնավորապես, շարվել են 26404 քմ հենապատեր, կառուցվել 12460 քմ մայթեր եւ այլն:

Ըստ էության, ստուգատես-մրցույթը յուրօրինակ քննություն էր տեղական ինքնակառավարման մարմինների ղեկավարների համար: Կառավարության նախաձեռնությունն ինքնանպատակ չէր, եւ այդ մասին ընդգծվեց նաեւ մրցույթի ամփոփման ժամանակ, որը տեղի ունեցավ հունվարի 26-ին, Մարտունու շրջանի Ճարտար գյուղում: Հենց այս բնակավայրն էլ, իր երկու համայնքներով, արժանացավ գլխավոր մրցանակին: Ավելի ճիշտ՝ համայնքները բաժանեցին 1-2-րդ տեղերը՝ ստանալով ամենամեծ դրամական պարգեւը: Կառավարության որոշմամբ առաջին խմբում հաղթող ճանաչվեցին 12 բնակավայրեր, երկրորդ խմբում՝ 5, երրորդ խմբում՝ երկու բնակավայրեր: Շնորհվեցին նաեւ խրախուսական մրցանակներ:

Մրցանակային գումարների 10 տոկոսը ծախսվելու է ստուգատես-մրցույթի կազմակերպիչներին ու ակտիվ մասնակիցներին խրախուսելու, իսկ 90 տոկոսը՝ մրցանակակիր բնակավայրերի հետագա բարեկարգման եւ բնակչության սոցիալ-կենցաղային օբյեկտների շինարարության եւ վերականգնման նպատակով:

Ճարտարում կազմակերպված ամփոփիչ միջոցառումը, որին մասնակցեցին ԼՂՀ բոլոր բնակավայրերի ներկայացուցիչները, իր բնույթով նախադեպը չուներ անկախության ողջ ժամանակաընթացքում: Փաստորեն վերածվել էր համաժողովրդական տոնի, քանի որ հանրագումարում էր ժողովրդի կատարած աշխատանքը: Միջոցառումն ուղեկցվեց հանրապետության արվեստի ճանաչված գործիչների ու համույթների ներկայացրած ճոխ համերգածրագրով եւ ժողովրդական խնջույքով:

Մրցանակները հանձնեց ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը: Նախագահը կարեւորեց համաժողովրդական այդ միջոցառումը՝ որակելով իբրեւ միաբանության եւ բարեփոխումների ուղեգծի շուրջ համախմբվածության արտահայտություն:

Կառավարության ձեռնարկումը բնակչության շրջանում նաեւ ուշագրավ նոր գաղափարներ ծնեց: Ի հայտ եկավ սեփական ուժերով օջախը շենացնելու համոզմունքը: Ճանապարհների բարեկարգմանը զուգահեռ՝ գյուղերում ծավալվեցին դպրոցական շենքերի, մշակույթի օջախների վերանորոգման աշխատանքները: Դա 1999-ի հոկտեմբերի 1-ի շարունակական գաղափարն էր, որը նոր զարգացում ստացավ իր ձեռքով կատարածի արդյունքները շոշափելիորեն տեսնելուց հետո:

ԼՂՀ կառավարությունն ընդառաջ գնաց մրցույթի շարունակման գաղափարին: 2001 թ. հունվարի 8-ի որոշմամբ սահմանվեց բնակավայրերի բարեկարգման, գյուղամիջյան ճանապարհների, բնակավայրերի մշակութային ու մարզական օջախների, գյուղամիջյան ու գյուղամերձ աղբյուրների, գյուղական բնակիչների հավաքատեղիների բարեկարգման, ծառատնկման աշխատանքների իրականացման նոր ստուգատես-մրցույթ՝ մինչեւ ս. թ. դեկտեմբերի 31-ը ժամկետով: Այս որոշմամբ գյուղամիջյան ճանապարհների բարեկարգման համար նախատեսված 22 մրցանակներից բացի սահմանվում են նաեւ այլ մրցանակներ՝ վերոնշյալ մյուս բարեկարգիչ աշխատանքների համար: Ընդ որում, մրցանակային գումարները դարձյալ առհինքնող են: Ի տարբերություն նախորդ տարվա ստուգատես-մրցույթի, այս տարի մրցանակային գումարի 20 տոկոսը կհատկացվի շինարար-վարպետներին ու մյուս ակտիվ մասնակիցներին՝ նրանց խրախուսման նպատակով:

Ճարտարյան հանրագումարը երեւան հանեց նաեւ բացթողումներ ու թերություններ: Նախ, չնվաճվեց սալահատակման աշխատանքների ակնկալվող բնագիծը: Հենց դրանից ելնելով, որոշ մրցանակներ այդպես էլ չգտան իրենց տերերին, ըստ մրցանակային խմբերի:

Մյուս թերությունը, որ նշվեց արդյունքներն ամփոփելիս, կատարված աշխատանքների ցածր որակն էր: Հանձնաժողովի եզրակացությամբ՝ պատճառը աշխատանքների ծավալին զարկ տալն էր: Ակներեւ էր նաեւ նման աշխատանքներում շինարարների փորձի պակասը:

Այս եւ նմանակարգ մյուս թերությունների ի հայտ բերումը, սակայն, չազդեց ստուգատես-մրցույթի հանրագումարի վրա: Կատարված դրականն առկա էր, ձեռքբերումը՝ շոշափելի:

Մնում է հուսալ, որ 2001 թ. ստուգատես-մրցույթը ոչ միայն կվերացնի բացթողումները, այլեւ կգրանցի էական նոր հաջողություններ, եւ ցանկալիի չափ կբարելավվի Արցախի խաղաղակերտ գյուղերի արտաքին տեսքը:

ԵՂԻՇԵ ԱՐՇԱԿՅԱՆ
Ստեփանակերտ

ՄԱՐՏԻ 22

Դատական վիճաբանությունները սկսվել են

Հունվարի 30-ին ԼՂՀ գերագույն դատարանն առաջին ատյանի կարգով ձեռնամուխ եղավ մարտի 22-ի գործի դատավարության հաջորդ՝ դատական վիճաբանությունների փուլին:

Բացելով նիստը, նախագահող Սուրեն Ալեքսանյանը կոչ արեց կողմերին վիճաբանությունների ընթացքում զերծ մնալ փոխադարձ վիրավորական ու նսեմացնող որակումներից, ինչպես նաեւ չհենվել այնպիսի ապացույցների վրա, որոնք դատական քննության ժամանակ չեն հետազոտվել: Նա զգուշացրեց դահլիճում գտնվողներին, որ բարձրաձայն ռեպլիկներ կամ հայտարարություններ անելու դեպքում ինքը համապատասխան միջոցներ կկիրառի:

Այնուհետեւ դատավորը խոսքը տվեց պետական մեղադրող Վահրամ Ավագյանին:

Հռետորական ոճով սկսելով մեղադրական ճառը, Վ. Ավագյանը նախ ներկայացրեց ամբաստանյալներին առաջադրված համառոտ մեղադրանքը, որից հետո անցավ նրանցից յուրաքանչյուրի մեղադրանքի վերլուծություններին:

Սկսելով ամբաստանյալ Վարդան Թաշճյանից, որն առաջինն էր հարցաքննվել դատաքննության ժամանակ, դատախազը փորձեց հարցաքննական տվյալների ու այլ ապացույցների հիման վրա ձեւակերպել վերջինիս, իսկ այնուհետեւ նաեւ, դատական ողջ օրվա ընթացքում, մյուս ամբաստանյալների հանցանքի իրավական գնահատականը: Երեկ պետական մեղադրողին հաջողվեց դատարանին ներկայացնել մեղադրական բազմաէջ ճառի մի մասը միայն: Թվում է՝ գերակշիռ մասը:

Հաշվի առնելով դատախազի երկարաժամ լարվածությունը ելույթի ժամանակ, դատավորը հայտարարեց ընդմիջում մինչեւ հաջորդ օրը: Մեղադրական ճառի վերջին մասը պետական մեղադրողը դատարանին կներկայացնի այսօր:

Ն. Ա.

Հայաստանում վաճառվո՞ւմ է վարակված մարգարին

Փորձեցինք պարզել պաշտոնական եւ ոչ պաշտոնական աղբյուրներից

Բեռլինի անասնաբուժական ինստիտուտի հաղորդագրությունը, թե գերմանական մարգարինը, ինչպես նաեւ մի շարք այլ կաթնամթերքներ կարող են վարակված լինել «կովերի կատաղություն» հիվանդությամբ, որոշակի մտահոգություններ է առաջացնում նաեւ Հայաստանում: Պարզելու համար, թե արդյոք մեր շուկայում վաճառվո՞ւմ է գերմանական մարգարին, շրջեցինք մայրաքաղաքի առեւտրի երեք խոշոր կենտրոններում՝ Մալաթիա, Այրարատ եւ Ֆիրդուսի կոչվող տոնավաճառներում: Բարեբախտաբար, գերմանական մարգարինը բացակայում էր: Վաճառվում էին հիմնականում թուրքական (NEBA, ONA, WITAM) եւ հոլանդական արտադրության մարգարինները: Մեր հարցին, թե գերմանական մարգարին վաճառքում ունե՞ն, վաճառողները հիմնականում տվեցին նույն պատասխանը՝ պատահել է, որ վաճառել ենք, սակայն դա վաղուց է եղել: Նրանք դժվարացան անգամ հիշատակել գերմանական արտադրության այդ ապրանքատեսակի անվանումը:

Նույն հարցի առնչությամբ փորձեցինք ստանալ նաեւ պաշտոնական պատասխան: Գյուղատնտեսության նախարարությունից մեզ հայտնեցին, որ իրենց լիցենզավորման վարչությունն արտոնագրում է միայն տեղական գյուղմթերքների արտադրությունը: Գլխավոր սանիտարական բժիշկ Տրն Դավիդյանցը չբացառեց հայկական շուկայում գերմանական մարգարինի գոյության հնարավորությունը, սակայն նույնպես նշեց, որ այդ հարցի առնչությամբ պատասխանատուն ինքը չէ: Ամենապատասխանատու մարմնի՝ «Հայպետստանդարտի» ղեկավարներից որեւէ մեկի հետ զրուցելու մեր փորձերն էլ ապարդյուն անցան: Նրանց հեռախոսները լռում էին: Թերեւս հենց այս գերատեսչությունից հնարավոր կլիներ ստանալ գլխավոր հարցի պատասխանը՝ գերմանական մարգարին Հայաստանում այժմ կա՞: Համենայն դեպս, մեր հայրենակիցներին հարկ ենք համարում զգուշացնել դրանք հանդիպելու դեպքում գնելուց զերծ մնալու մասին: Իսկ ինչ մնում է «այլ կաթնամթերքներին», ապա գերմանական արտադրության յոգուրտներ հաստատապես մեր շուկայում կան եւ այստեղ արդեն եւ «Հայպետստանդարտը», եւ առողջապահության նախարարությունն իրենց տեսակետն ուղղակի պարտավոր են հայտնել:

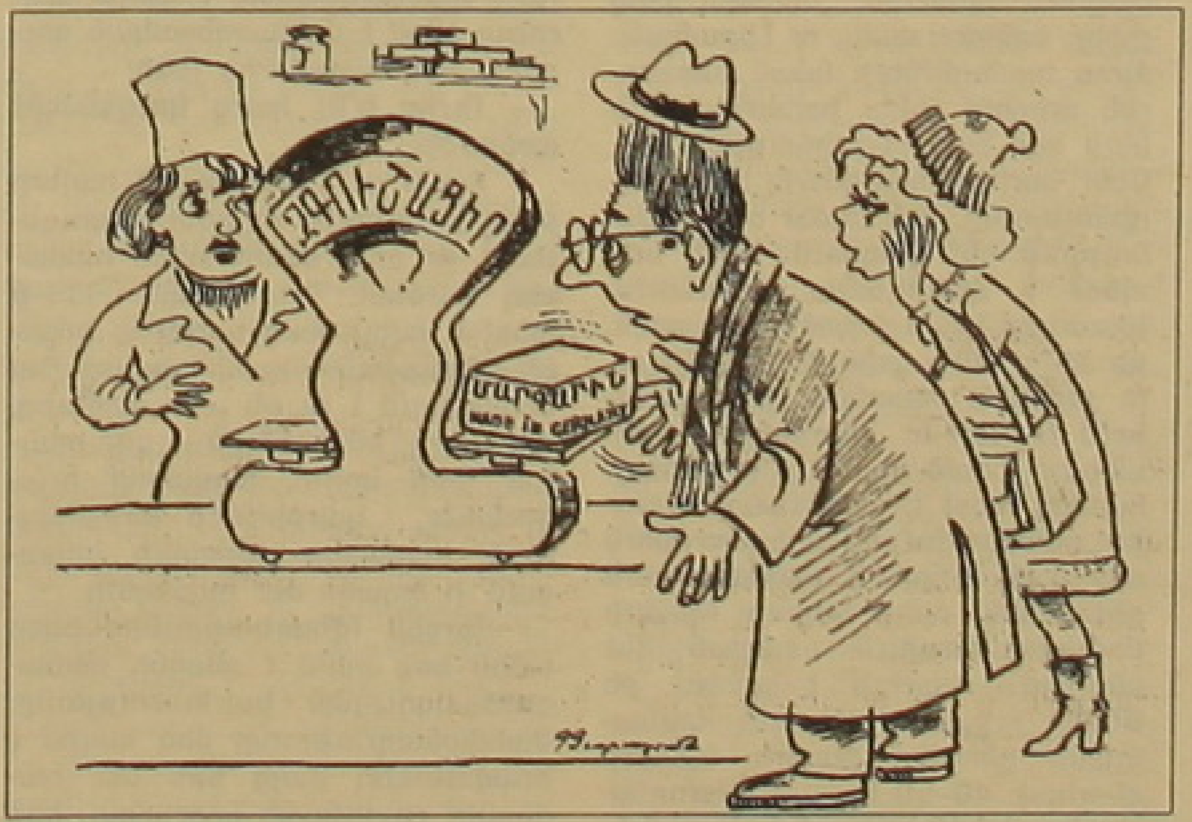

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Արկադի Վարդանյանի խափանման միջոցը չփոխեցին

ՀՀ գլխավոր դատախազը երեկ մերժել է «21-րդ դար» միջազգային ասոցիացիայի նախագահ Արկադի Վարդանյանի պաշտպան Սամվել Ջաղինյանի բողոքը, որով խնդրում էր փոխել իր պաշտպանյալի խափանման միջոցը: Փաստաբան Ջաղինյանն իր բողոքը հիմնավոր է համարում, քանի որ քրեական օրենսգրքով կալանավոր է համարվում այն անձը, որը պահվում է կալանավորի համար նախատեսված վայրում: Մինչդեռ, Արկադի Վարդանյանը պահվում է սրտաբանության ինստիտուտում, որը քաղաքացիական հիվանդանոց է, իսկ անձին կալանավորման վայրից դուրս կալանքի տակ պահելն անթույլատրելի է: Փաստաբանը հայտնում է, որ Արկադի Վարդանյանի առողջական վիճակը երեկ ավելի տագնապահարույց էր:

Արմեն Տեր-Սահակյանի պաշտպանը գանգատ է ներկայացրել վճռաբեկ դատարան

ԵՐԵՎԱՆ, 30 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Արմեն Տեր-Սահակյանի պաշտպան Անժելա Կարապետյանը դիմել է ՀՀ վճռաբեկ դատարան՝ գանգատարկելով քրեական եւ զինվորական գործերով վերաքննիչ դատարանի դատավճիռը, որով անփոփոխ է թողնվել առաջին ատյանի դատարանի որոշումն իր պաշտպանյալին մահապատժի դատապարտելու մասին: «Նոյյան տապանի» թղթակցին Ա. Կարապետյանը հայտնեց, որ վճռաբեկ դատարանին խնդրում է բեկանել վերաքննիչ դատարանի դատավճիռը եւ գործն ուղարկել նոր քննության: Փաստաբանը մտադիր է դատավճռի տեքստն ստանալուց հետո վճռաբեկ դատարանին ներկայացնել լրացուցիչ վճռաբեկ բողոք: Անժելա Կարապետյանը նաեւ տեղեկացրեց, որ օրերս տեսակցություն է ունեցել իր պաշտպանյալի հետ: Ըստ Արմեն Տեր-Սահակյանի, ինքը կազմակերպիչ չէ, որեւէ խնդիր չի ունեցել սպանված անձանց հետ, սոսկ կատարել է հրաման, բայց՝ ոչ ՆԳ նախկին նախարար Վանո Սիրադեղյանի, ինչպես նշված է մեղադրական եզրակացությունում եւ դատավճռում: Տեր-Սահակյանի կարծիքով, մահապատիժը համարժեք պատիժ չէ իր համար, այն պետք է վերանայվի, եւ պետք է նշանակվի համապատասխան պատիժ:

Լիբանան

Հակոբ Գասարճյան. «Միավորվենք ի նպաստ համայնքի»

Հարցազրույց լիբանանահայ նորընտիր պատգամավորի հետ

«Ազգի» ընթերցողները գիտեն, որ 2000 թ. օգոստոսին Լիբանանում տեղի ունեցած խորհրդարանական ընտրություններում պարտություն կրեց ՀՅԴ-ի ցանկը, փոխարենը տասնամյակներից ի վեր առաջին անգամ պատգամավոր ընտրվեց ռամկավար Հակոբ Գասարճյանը: Ու թեեւ որոշ չափով հանդարտվել են ընտրական կրքերը, սակայն արդեն շուրջ 2 ամիս է, որ համայնքին հուզում է վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրիի կաբինետում 2-րդ հայ նախարար ունենալու պահանջը: Հետընտրական շրջանի մասին մանրամասն բացատրություններ է վերջերս տվել Հ. Գասարճյանը Փարիզի «Աշխարհ» թերթում, որից թարգմանաբար արտատպում ենք հարցազրույցի գլխավոր հատվածները:

– Կարո՞ղ եք համառոտակի ներկայացնել լիբանանցի ընտրողների համար կիրառվող դավանաբանական կանոնները:

– Նախ ընդգծեմ, որ Լիբանանը զգալի հայ համայնք ունեցող միակ երկիրն է, որտեղ քաղաքական կյանքում մենք որոշակի իրավունքներ ունենք: Դա արձանագրված է Սահմանադրության մեջ, որը հիմնված է տարբեր դավանանքների հետեւորդներին եւ ժողովուրդներին տրվող իրավունքների վրա: Այս առումով հայերն իրենց ներկայացուցիչներն ունեն խորհրդարանում, կառավարությունում կամ էլ նախարարությունների պաշտոնյաներ են: Եթե առաջին երկու իրավունքները մշտապես հարգվել են, ապա վերջին 20-30 տարում նույնը չի կարելի ասել երրորդի մասին: Այսպես, հայկական ծագումով լիբանանցիները Բեյրութի օկրուգում պատգամավորական չորս տեղի իրավունք ունեն, այդ թվում երեքը՝ առաքելական, մեկը՝ կաթոլիկ եկեղեցու ներկայացուցիչ: Լեռնալիբանանի (Մեթն) օկրուգում եւ Բեքաայում նախատեսված է առաքելական եկեղեցու ներկայացուցչի մեկական տեղ: Վեցերորդ տեղը նախատեսված է առաքելական հայի համար: Այսպիսով, ընդհանուր առմամբ պատգամավորական 5 տեղ է նախատեսված առաքելական եւ մեկն էլ՝ կաթոլիկ հայերի համար: Բացի դրանից, Բեյրութում մեկ տեղ է նախատեսված ավետարանական քաղաքացիների համար՝ առանց նշելու ազգային ծագումը: Այսօր ունենք 6 հայ պատգամավոր:

– Ինչպե՞ս եւ ինչո՞ւ ընտրություն կատարվեց Ռաֆիկ Հարիրիի եւ Սելիմ Հոսի ճամբարների միջեւ:

– Վերջին 40-50 տարիներին ՀՅԴ-ն գերիշխանություն էր հաստատել հայ համայնքում, այդ թվում՝ ընտրությունների ժամանակ: Դրա պատճառը սերտ կապերն էին իշխանությունների հետ, որոնց կողքին էր հայտնվում ՀՅԴ-ն ամեն անգամ, եւ այդպիսով կարողանում էր ինքը առաջադրել հայ թեկնածուներին: Իհարկե, նրանք այդ կուսակցության անդամներ էին, բայց համակիրներ էին, եւ Կենտրոնական կոմիտեն կարողանում էր նրանց պահել իր հսկողության տակ:

1996 թ. ընտրություններում փոփոխությանն ուղղված առաջին քայլը կատարվեց: Իրոք, այն ժամանակվա վարչապետ Ռաֆիկ Հարիրիի հետ համաձայնագիր կնքվեց, ըստ որի պետք է լինեին մեկ դաշնակցական, մեկ ռամկավար, մեկ հնչակյան եւ երեք անկախ պատգամավորներ: Հակոբ Դեմիրճյանը, որն, ի դեպ, ՀԲԸՄ նախագահն է, Հարիրիի մերձավորներից էր: Մենք ասացինք, որ նա նաեւ մեր ներկայացուցիչն է: Հնչակյանների կողմից պատգամավոր ընտրվեց Ճերեճյանը, իսկ մնացյալ չորսից մեկը դաշնակցական էր, երեքը՝ համակիր: Երբ երկու տարի անց Սելիմ Հոսը դարձավ վարչապետ, դաշնակցական պատգամավորը եւ համակիրները Հարիրիից հեռացան՝ Հոսի հետ դաշնակցելու համար, որպեսզի մնան իշխանավորների դաշնակիցներ: Մեր դաշնակցականները չեն սիրում լինել ընդդիմության մեջ:

Այս տարվա ընտրություններում ՌԱԿ-ը որոշել էր առաջադրել սեփական թեկնածուին: Առաջադրեցին իմ թեկնածությունը: Հարիրին, որի հետ շփումներ ունեինք տարիներ շարունակ, ընդունեց այն: Ճերեճյանը դարձավ հնչակյան կուսակցության ներկայացուցիչը: Ուզում եմ ընդգծել, որ Հարիրին հայերի բարեկամն է, շատ է օգնել մեզ եւ Հայաստանին: Նա էր, որ երկրաշարժից հետո մեկ շաբաթվա ընթացքում 500 հազար դոլար ուղարկեց ՀՅԴ-ի միջոցով, որի հետ այն ժամանակ լավ հարաբերություններ ուներ: ՀՅԴ-ն ունի մասնավոր ռադիոկայան, որն ամբողջովին ստեղծվել է Հարիրիի փողերով: Չնայած դրան, այդ ռադիոկայանը վերջին ընտրություններում արշավ էր ծավալել Հարիրիի դեմ: Դաշնակցականներից շատերը դատապարտեցին այդ ապերախտությունը եւ քվեարկեցին մեր օգտին: Այս ընտրություններում ՀՅԴ լիբանանյան ղեկավարությունը չկարողացավ համաձայնության գալ Հարիրիի հետ, որովհետեւ վերջինս պայմաններ էր դրել՝ կուսակցությունը չպետք է իշխի հայ պատգամավորների խմբի վրա, նրանք պետք է անկախ լինեն, նրա ընտրացուցակի պատգամավորները գիծը միանգամից չեն փոխելու, համայնքի հետ խնդիրներ ծագելու դեպքում դրանք պետք է լուծվեն ներքին կարգով, իսկ հարկ եղած դեպքում խորհրդարանում հարցը կբարձրացնեն 30-40 պատգամավորներ եւ ոչ թե վեցը: ՀՅԴ ղեկավարությունը մերժեց, քանզի վախենում էր կորցնել իշխող

դիրքը: Նա շրջվեց հանրապետության նախագահի եւ այն ժամանակվա վարչապետի՝ Սելիմ Հոսի կողմը, որի հետ ընտրացուցակ կազմեց: ՀՅԴ-ն հավակնում էր, թե «միասնական» ցուցակ է կազմել: Այդ խաբեության միջոցով նա պառակտեց Հնչակյան կուսակցության ղեկավարությանն ու անդամներին, որոնց գերակշիռ մեծամասնությունը հետեւում էր Ճերեճյանին: Ցուցակի մեջ մտցված էր մեր ընկերներից մեկի՝ ՀԲԸՄ անդամ եւ նախկին նախարար Արթուր Նազարյանի անունը: Այդ ցուցակն օգտագործելով ՀՅԴ-ն պնդում էր, թե միայն ռամկավարներն են ըմբոստ եւ մերժում են միությունը: Դա ճիշտ չէր: Այո, մենք միացանք Հարիրիի ցուցակին, քանի որ ՌԱԿ-ի, հնչակյանների, ՀԲԸՄ-ի, երիտասարդական կազմակերպությունների անդամների մեծամասնությունը կողմ էր Հարիրիի ցուցակին: Մի շարք դաշնակցականներ նույնպես դեմ էին իրենց կուսակցության շրջադարձին:

Այս ամենի հետեւանքով ՀՅԴ-ն աղմկալի պարտություն կրեց: Բեյրութում ընտրված 4 հայ պատգամավորներից մեկը ռամկավար էր, մեկը՝ հնչակյան, երկուսը՝ անկախ (մեկը կաթոլիկ եւ մեկը առաքելական): Միայն մեկ դաշնակցական՝ Սեպուհ Հովնանյանը, ընտրվեց Մեթնի օկրուգում: Բեքաայում ընտրվեց ՀՅԴ-ի համակիր Գասարճին:

– Այս իրավիճակը չի՞ նշանակում արդյոք վեճերի խորացում: Հնարավո՞ր է հուսալ տարբեր կազմակերպությունների միավորում:

– Մեր համայնքը, այնուամենայնիվ, այնքան էլ մասնատված չէ, որքան կարող է թվալ: Ընտրություններից առաջ քանիցս ասել էի, որ մրցակցությունը պետք է «լոյալ» լինի եւ չխաթարի մեր կուսակցությունների կապերը: Դրանից հետո փորձել ենք մերձենալ, ընդհանուր լեզու գտնել, բայց ՀՅԴ-ն դեռ չի մարսել իր պարտությունը: Մենք համագործակցության առիթներ կրկին կփնտրենք: Դա անհրաժեշտ է:

Առնվազն մինչեւ 1996 թ. ՀՅԴ-ն հավակնում էր միակ եւ վճռական ուժը լինել: Դրուզների առաջնորդ Ջումբլաթը նույնիսկ հայտարարեց. «Դաշնակցությունը պետք է իրեն հաշիվ տա, որ սառը պատերազմն ավարտված է»: Դրանով նա ակնարկում էր այդ կուսակցության դիրքորոշումը նախագահ Շամունի ժամանակներից ի վեր, երբ նա գրավել էր Անթիլիասը եւ հաստատել իր գերիշխող դիրքը: Այդ պահից ՀՅԴ-ն իշխանությունների կողքին էր, որոնք նրան համարում էին հայ համայնքի ներկայացուցիչը: Մենք երկար ժամանակ բացատրում էինք, որ հայերը միայն ՀՅԴ-ն չեն, կան նաեւ ուրիշ հոսանքներ: Շատ կարեւոր է նշել, որ վերջին ընտրությունների ժամանակ առաջին անգամ հայ թեկնածուները ցուցակներում հանդես էին գալիս լիբանանցի ուրիշ՝ մահմեդական կամ քրիստոնյա թեկնածուների կողքին: Ես ասում էի, որ մեր համայնքը բաց է Լիբանանի հասարակության առջեւ սոցիալապես ու տնտեսապես, բայց քաղաքական առումով նա գետտոյի վիճակում է: Հենց այդ գետտոյի ներսում է, որ ՀՅԴ-ն հաստատել էր իր գերիշխանությունը: Մենք հաստատեցինք, որ հայերը նախ եւ առաջ Լիբանանի քաղաքացիներ են, որոնք ուզում են իրենց առանձնահատուկ պատասխանատվությունն ունենալ մեր երկրի քաղաքական կյանքում: Դա ընդունվեց հավանությամբ: Վերջին քառասուն տարիներին առաջին անգամն էր, որ իշխանությունները նման խոսքեր էին լսում: Մեր չորսամյա մանդատի ընթացքում կջանանք առավել բաց լինել, այնպես անել, որ Լիբանանի մյուս համայնքների նման ազատորեն որոշենք լինել իշխանությունների հետ կամ ընդդիմության մեջ: Մենք Հարիրիի հետ ընտրել էինք ընդդիմությունը, իսկ այսօր մեծամասնություն ենք կազմում: Ամեն հայ պետք է կարողանա ազատորեն քվեարկել: Նրան չպետք է թելադրեն, թե ինքն ում օգտին է քվեարկելու, եւ չպետք է սպառնան, ինչպես անում էր ՀՅԴ-ն: Վերջինիս ուժի աղբյուր եղած այդ վախը կամաց-կամաց պետք է անհետանա: Այսօր եւս դաշնակցական առաջնորդներն ասում են. «Ճիշտ է, թեկնածուներն ընտրվեցին, բայց հայերը քվեների մեծամասնություն ստացան մեր շնորհիվ»: Կարելի՞ է կարծել, թե Մեթնի շրջանում Սեպուհ Հովնանյանն ընտրվեց հայերի քվեների շնորհիվ: 40-50 հազար ընտրողներից հազիվ 10 հազարն էր հայ: Այնպես որ, այլազգիների մասնակցությունն անհրաժեշտ էր նրա ընտրության համար: Բեյրութում մոտ 8000 հայ ընտրող կար: Բայց մենք ընտրվեցինք 27 հազար քվեով, իսկ նրանց թեկնածուները ստացան մոտ 12 հազար քվե, այսինքն՝ արաբ ընտրողներից 4 հազար քվե: Փաստորեն ստացանք հայերի քվեների 35 տոկոսը, իսկ նրանք՝ 65 տոկոսը: Կարող եմ պնդել, որ ընտրության ազատության վերականգնման պայմաններում համամասնությունը հակառակը կլիներ: Մենք դա կապացուցենք:

– Ի՞նչ կասեիք երրորդ հայ նախարարին առնչվող վեճի մասին: Դա սահմանադրակա՞ն հարց է, թե՞ կապված է պատեհության հետ:

– Ոչ մեկն է, ոչ էլ մյուսը: Նախարարների թիվը նշված է ոչ թե Սահմանադրության, այլ նախապատերազմյան մի պայմանագրի մեջ: Հետպատերազմյան Թաիֆի համաձայնագրով հայերը ճանաչվում էին Լիբանանի յոթերորդ համայնք: Այնտեղ նշված էր, որ եթե կառավարությունը կազմված է 14 նախարարից, ապա մեկը հայ է լինելու: Այսինքն 7 մահմեդական եւ 7 քրիստոնյա: Այս տրամաբանությամբ, եթե նախարարների թիվը հասնի 28-ի, ապա պետք է լինի 2 հայ նախարար: Ներկայիս կառավարությունն ունի 30 նախարար, որոնցից միայն մեկն է հայ: ՀՅԴ-ն եւ մենք անմիջապես բողոքեցինք, դա համարելով մեր իրավունքների ոտնահարում եւ պահանջեցինք նախարարական երկրորդ պաշտոն: Որպես բողոքի նշան, միակ հայ նախարար Հովնանյանը չէր մասնակցում նախարարների խորհրդին: Նոր կառավարությանը վստահություն հայտնելու ժամանակ մենք ձեռնպահ մնացինք: Հայերը գնահատեցին մեր այդ քայլը, քանի որ, չնայած Հարիրիի դաշնակիցը լինելուն, ձեռնպահ էինք մնում մեր իրավունքի հարգման պահանջով:

Մեկ ամիս առաջ նախագահը նախարարների խորհրդում հայտարարեց, թե վարչապետի համաձայնությամբ նախարարական մեկական պաշտոն կհատկացվի հայերին եւ ալեւիներին: Այդ պահից Սեպուհ Հովնանյանը մասնակցում էր խորհրդի նիստերին: Մեր հրապարակած փաստաթղթում նշվում էր, որ այդ ներկայությունը վաղաժամ է, քանզի Լիբանանի օրենքը նախագահին եւ վարչապետին թույլ է տալիս կառավարության կազմումից հետո հավելյալ պաշտոններ հատկացնել՝ առանց ժամկետի սահմանափակման: Դա կարող է լինել մեկ ամսից, մեկ տարուց կամ ավելի ուշ: Ահա թե ինչու խորհրդին մասնակցելը վաղաժամ էր:

Իրոք, նախագահն ու վարչապետը չեն կարողանում համաձայնության գալ այդ երկրորդ նախարարի անվան շուրջ: Առաջինն ուզում է ընդհանուր համաձայնությամբ ընտրված մեկին, իսկ վարչապետը պնդում է, որ եթե առաջին նախարարը դաշնակցական է, ապա երկրորդը պետք է վարչապետական ցուցակի թեկնածուներից լինի:

– Ուրիշ ի՞նչ հարց կուզենայիք արծարծել:

– Քանի որ Լիբանանում հայերի թիվը զգալիորեն նվազել է, կուզենայի, որ ձեռք ձեռքի տված համատեղ գործենք: Դրա համար ՀՅԴ-ն պետք է ավելի բաց գործի եւ ըմբռնի «միություն» բառի իմաստը: Դա նշանակում է ոչ թե «ես առջեւից, մյուսները՝ իմ հետեւից», այլ պայքար կողք կողքի, հավասար իրավունքներ, կարծիքների արտահայտում, համատեղ վճիռների կայացում՝ ի նպաստ մեր համայնքի:

Վերջին քվեարկությունից հետո ամեն հայ պետք է ըմբռնի համագործակցության կարեւորությունը: Սահմանադրությունը մեզ տալիս է իրավունքներ, բայց եթե մեր համայնքը շարունակի նոսրանալ, եթե շարունակենք պառակտվել, ապա իշխանությունները կարող են կրճատել մեր ներկա իրավունքները:

ՀՅԴ կրած պարտությունը նրա լիբանանյան ղեկավարության պարտությունն է: Նրան եմ ուղղում կշտամբանքս, եւ ոչ թե շարքային կուսակցականներին: Ուզում եմ, որ այդ ղեկավարությունն ուշքի գա, եւ այսուհետեւ բոլոր հոսանքները գործակցեն՝ ի շահ մեր համայնքի:

ՄԱՄՈՒԼ

Ո՞վ ի՞նչ է կարդում

Այսօր մարդիկ ինչպե՞ս են վերաբերվում մամուլին, ընթերցո՞ւմ են գրքեր, ամսագրեր, մանավանդ թերթեր եւ ինչպիսի՞: Այս հարցով դիմեցի մայրաքաղաքի բնակչությանը եւ լրագրավաճառներին:

Մ. Գ. (25 տարեկան, օպերատոր). Գնում եմ միայն «Գոլոս Արմենիի», «Եթեր» թերթերը, «Փլեյբոյ» ամսագիրը, դրանց մեջ ինձ հետաքրքրող նյութեր կան:

Ն. Կ. (48 տ., տնային տնտեսուհի). Ցանկություն կա, բայց հնարավորություն չունեմ թերթ գնելու:

Ա. Ա. (24 տ., թարգմանիչ). Թերթերում գրեթե ամեն բան կեղծվում է, դրանց մեջ միայն բամբասանք կա եւ իրադրությունների գունազարդում, քաղաքական թեմաները ծեծված են եւ անհետաքրքիր: Թերթեր չեմ կարդում:

Խ. Ն. (21 տ., ուսանող). Ընդհանրապես թերթեր չեմ սիրում կարդալ:

Գ. Խ. (21 տ., ուսանող). Ինձ թերթերը չեն հետաքրքրում:

Մ. Ղ. (51 տ., պետական ծառայող). Կարդում եմ **«Ազգ»**, «Առավոտ», «Իրավունք» թերթերը: Առանձնակի հետաքրքրություն ունեմ «Առավոտի» նկատմամբ, հաճախ եմ ընթերցում, դրա մեջ հարուստ ինֆորմացիա կա տարբեր թեմաների շուրջ:

Ս. Կ. (50 տ., վարորդ). Ամբողջ օրը զբաղված եմ, ժամանակ չունեմ կարդալու:

Հ. Խ. (53 տ., հեռուստատեսության աշխատակից). Տարիներ առաջ գնել եմ տարբեր թերթեր, հիմա հնարավորություններս չեն ներում, իսկ ընդամենը 1 թերթ գնել չեմ ցանկանում, ձեռքիս տակ պետք է մի քանի թերթ լինի, որպեսզի կարողանամ ի մի բերել եւ հանգել որոշակի եզրակացության:

Գ. Ն. (46 տ., դպրոցի ուսուցիչ). Սիրում եմ «Առավոտը», սակայն հիմնական նախապատվությունը տալիս եմ մասնագիտական՝ օտար լեզվով ամսագրերին:

Ա. Ս. (41 տ., չենջի աշխատակից). Առաջին օրվանից սիրում եմ կարդալ **«Ազգ»** օրաթերթը: Ինձ դուր է գալիս թերթի հավասարակշիռ մոտեցումը:

Մ. Ն. (18 տ., ուսանող). Հիմնականում գնում եւ կարդում եմ տարբեր ամսագրեր եւ ՀՀ Ազգային ռադիոյի հրատարակած պատանեկան ամսաթերթ «Տասնվեցը»:

Ըստ լրագրավաճառ Հ. Պ.-ի՝ թերթերի պահանջարկ քիչ կա, վաճառվող թերթերի միջին քանակը օրական 22-25 թերթ է: Իրացվող թերթերն են **«Ազգը»**, «Առավոտը», «Իրավունքը»: «Գինդ» շաբաթաթերթը գնում են միայն հայտարարությունների, առք ու վաճառքի տեղեկատվության համար: Թերթեր ընթերցում է բնակչության միջին խավը: Իսկ երիտասարդները ոչ հաճախ հետաքրքրվում են այն թերթերով ու ամսագրերով, որոնց մեջ կան խաչբառեր, գլուխկոտրուկներ, հետաքրքրաշարժ տեստեր: Թերթերում չկան ժողովրդին հուսադրող ոչ մի խոսք, աշխատատեղեր բացվելու հեռանկարներ: Իհարկե, տպագրված նյութերը համարյա մոտ են իրականությանը, սակայն ոչ ամբողջությամբ: Իսկ հարցին՝ մարդիկ գումար չունեն գնելու, թե՞ պարզապես ցանկություն չկա, լրագրավաճառը պատասխանեց, որ կան մարդիկ, որոնք խնդրում են թերթ վերցնել եւ կարդալ՝ վերադարձնելու պայմանով, իսկ մարդկանց մի մասը չի նախընտրում ընթերցել:

Ժամանակնե՞րն են մեղավոր, թե՞ մարդկանց հետաքրքրությունները դժվար է հասկանալ: Բայց պարզ է մի բան, որ մեր ազգը միշտ էլ ունեցել է լուսավոր մտահորիզոն եւ պետք չէ անտեսել ցանկացած թերթի ամեն մի լույս ընծայում, քանի որ տպագրվում է ժողովրդի համար, ոչ հեշտ ու հանգիստ աշխատանքի շնորհիվ եւ սպասում իր ընթերցողի ճիշտ ու արդար վերաբերմունքին:

Նախագահ Շեւարդնաձեն ջերմ ընդունելության է արժանանում Թուրքիայում

Թուրք-վրացական ռազմական համագործակցությունը ամրապնդվում է ռազմարդյունաբերության ոլորտի համագործակցությամբ

Հունվարի 29-ին սկսվեց Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեի պաշտոնական այցը Անկարա: Նրան Անկարայի «Էսենբողա» օդանավակայանում դիմավորեց ԱԳՆ գծով պատասխանատու պետնախարար Աբդուլահալուք Չայը: Նախագահ Շեւարդնաձեն օդանավակայանից շտապեց Քեմալ Աթաթուրքի դամբարանը՝ ծաղկեպսակ դնելու, որտեղից էլ շարժվեց Չանքայա՝ Թուրքիայի նախագահի նստավայր:

Դիմավորման պաշտոնական արարողությունը տեղի ունեցավ Չանքայայում: Արարողությանը նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերից բացի ներկա էին Թուրքիայի Ազգային մեծ ժողովի՝ Մեջլիսի նախագահ Օմեր Իզգին, պետնախարար Չայը, պաշտպանության նախարար Սաբահաթթին Չաքմաքօղլուն, արտգործնախարար Իսմայիլ Ջեմը, էներգետիկայի ու բնական պաշարների նախարար Ջումհուր Էրսումերը եւ մի շարք այլ նախարարներ:

Արարողությունից հետո Էդուարդ Շեւարդնաձեն Սեզերի հետ առանձնազրույց ունեցավ, ապա թուրքական եւ վրացական պատվիրակությունները երկու երկրների նախագահների գլխավորությամբ անցան բանակցությունների: Թուրքական պետհեռուստատեսության տվյալներով Սեզեր-Շեւարդնաձե առանձնազրույցի, ինչպես նաեւ թուրք-վրացական բանակցությունների ընթացքում քննարկվել են Թուրքիա-Վրաստան երկկողմ համագործակցությանը, Բաքու-Թբիլիսի-Ջեյհան նախագծին, կասպյան ավազանի նավթին ու բնական գազին, ինչպես նաեւ կովկասյան կայունության պակտին առնչվող խնդիրներ:

Նույն օրը Շեւարդնաձեն հանդիպում ունեցավ Մեջլիսի նախագահ Իզգինի հետ: Հանդիպումը փակ է եղել մամուլի ներկայացուցիչների համար: Դրան հետեւեցին վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի, փոխվարչապետ Դեւլեթ Բահչելիի եւ ղեկավար այլ գործիչների հետ հանդիպումները: Դրանցից թերեւս կարելի է առանձնացնել Շեւարդնաձեի հանդիպումը Թուրքիայի պաշտպանության նախարար Չաքմաքօղլուի հետ, որի ավարտին վերջինը, ի պատասխան պետհեռուստատեսության հարցի, հիշեցրեց 1997 թ. Թուրքիայի եւ Վրաստանի միջեւ ստորագրված ռազմական բնագավառում համագործակցության պայմանագրի մասին, ապա ավելացրեց, որ այցի ընթացքում ձեռք է բերվել երկու երկրների միջեւ նաեւ ռազմարդյունաբերության ոլորտում համագործակցելու պայմանավորվածություն:

Նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեի պաշտոնական այցը դեռ շարունակվում է: Հետեւաբար վաղ է վերջնականապես ամփոփել դրա արդյունքները, այնուամենայնիվ, արդեն հայտնի է թուրք-վրացական համատեղ հայտարարության մասին, որն ստեղծում է երկկողմ համագործակցության հետագա խորացման անհրաժեշտ նախադրյալներ: Համագործակցության շրջանակներում նախատեսվում է թուրք-վրացական սահմանին անցումային եւս մեկ կետի բացում եւ թուրքական միջոցներով Բաթումի օդանավակայանի արդիականացում:

Հունվարի 30-ին թուրքական պետհեռուստատեսությունը վերստին անդրադարձավ Վրաստանի նախագահի այցին: Հաղորդմանը նշվեց նախորդ օրը նախագահներ Սեզերի եւ Շեւարդնաձեի ստորագրած թուրք-վրացական համատեղ հայտարարության մասին: Միաժամանակ ընդգծվեց, որ կողմերն ստորագրել են երկու պայմանագիր եւ մեկ արձանագրություն՝ ընդ որում առանց մանրամասնելու դրանց բնույթը: Համենայն դեպս, պայմանագրերից մեկը վերաբերում է ռազմարդյունաբերության ոլորտում թուրք-վրացական համագործակցությանը:

Նախագահ Շեւարդնաձեն Անկարայում արժանացավ թերեւս ամենաբարձր մակարդակի ընդունելության: Ի դեպ, Թուրքիայի բարձրագույն ղեկավարությունը նրան նույն մակարդակով էլ դիմավորեց, ինչի վկայությունը դիմավորման արարողությանը ներկաների պատկառելի կազմն էր: Կարելի է ասել, որ այս ամենն ի ցույց Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւի է արվում: Նման ենթադրության համար ըստ երեւույթին հիմք են ծառայում ՌԴ նախագահ Վլադիմիր Պուտինի Բաքու կատարած այցի արդյունքում ի հայտ եկած ռուս-ադրբեջանական մերձեցման միտումներից բխող Անկարայի մտավախությունն ու Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի հետ Փարիզում հանդիպելու առնչությամբ թուրքական քաղաքական շրջանակների դժգոհությունն Ալիեւից:

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

Իսլամաբադը սառեցնում է բեն Լադենի բանկային հաշիվները

Հունվարի 27-ին թալիբները սեփական նախաձեռնությամբ, թերեւս իրենց գլխավոր հովանավորին միջազգային հանրության առաջ «անհարմար դրության» մեջ չդնելու նպատակով Պակիստանի որոշ քաղաքներում փակել են ներկայացուցչությունները՝ հայտարարելով, որ մտադիր են կրճատել նաեւ Իսլամաբադում դեսպանության աշխատակազմի թիվը: Իսկ հունվարի 26-ին Պակիստանի Կենտրոնական բանկը, որը հայտնի է իբրեւ «Թալիբանի» եռանդուն աջակիցներից մեկը, կարգադրել է այդ երկրի բոլոր բանկերում սառեցնել Ուսամա բեն Լադենի հաշիվները: Քայլն առավելապես խորհրդանշական բնույթ է կրում, քանզի Լադենը հազիվ թե որեւէ բանկում իր անվամբ խոշոր հաշիվ ունենա, քանի որ նրա հսկայական կապիտալը տարբեր երկրներում տնօրինում են նրա վստահելի անձինք, բնականաբար, ոչ իր անունով: Այնուհանդերձ, աֆղանական հարցի փորձագետներից ոմանց կարծիքով Իսլամաբադն այդպիսով փորձում է զոհաբերել բեն Լադենին հանուն սեփական շահերի եւ թալիբների փրկության, ինչը թերեւս տրամաբանական չէ, քանզի այսօրվա դրությամբ բեն Լադենին զոհաբերել նշանակում է «Թալիբանին» զրկել համայն աշխարհի արմատականների աջակցությունից, հանգամանք, որին քաջատեղյակ են նաեւ Պակիստանում: Հիշյալ ոչ էական միջոցառումները Իսլամաբադում ձեռնարկվել են հունվարի 20-ից թալիբների դեմ ՄԱԿ-ի նոր սահմանափակումների իրագործման շրջանակներում «Թալիբանին» հարկադրելով բեն Լադենին հանձնել: Սակայն, ինչպես արդեն նշել է **«Ազգ»**-ը (25.01. 2001 թ.), իրականում նոր սահմանափակումները չեն կարող տնտեսապես շոշափելի ազդեցություն ունենալ: Մանավանդ որ Պակիստանը հազիվ թե լրջորեն վերաբերվի սահմանափակումներին, քանզի հնարավոր է, որ այդ դեպքում այստեղ բռնկվեն ներքին բախումներ:

Պակիստանի 140 միլիոն բնակչության շուրջ 80 տոկոսը կազմող սուննիների շրջանակում առկա են աղանդավորների ծայրահեղական տարբեր խմբեր ու կազմակերպություններ, որոնցից առավել հայտնի եւ ազդեցիկ է «Սեփահե Թայեբ» (անբիծ բանակ) կազմակերպությունը, որը բազմակողմանի աջակցություն է ստանում Սաուդյան Արաբիայից եւ իր հերթին ջանք չի խնայում սատարելու թալիբներին: Բացի այդ, երկրի փուշտունաբնակ շրջաններում ձեւավորվել են վերջիններիս գաղափարակից հզոր խմբեր ու շարժումներ, օրինակ, «Թահրիքե թոլաբ» (թալիբների դղում) եւ «Զարգարի թալիբներ» շարժումներն են, որոնք լուրջ հայտ են ներկայացնում Իսլամաբադին: Թալիբական հիշյալ խմբերը սերտ կապեր ունեն Աֆղանստանի թալիբների հետ եւ գրեթե լիովին ընդօրինակում են նրանց, միաժամանակ պաշտպանելով վերջիններիս շահերը: Ահավասիկ, հունվարի 26-ին նշյալ խմբերը Պակիստանի խոշոր քաղաքներում «Կեցցե բեն Լադենը» կարգախոսով ցույցեր էին կազմակերպել՝ ի պաշտպանություն «Թալիբանի» եւ պահանջում էին վերջինիս դեմ կիրառված սահմանափակումների վերացում եւ ի նշան ԱՄՆ-ի դեմ բողոքի՝ հրկիզում արեւմտյան խորհրդանիշներ: Ցույցերը վերածվեցին բախումների ցուցարարների եւ իրավապահ ուժերի միջեւ, երբ վերջիններս փորձեցին ցրել դրանք, քանզի իշխանությունները նախորոք արգելել էին ցույցերը, սակայն դրանց կազմակերպիչները, հաշվի չառնելով դա, իրենց կողմնակիցներին փողոց էին դուրս բերել: Այլ կերպ՝ թվում է, թե թալիբները վերածվում են բումերանգի ոչ միայն ԱՄՆ-ի, այլեւ Պակիստանի դեմ: Ըստ երեւույթին այստեղ տիրող նման իրավիճակից ելնելով է, որ քաղաքագետներից ոմանք պնդում են, թե սահմանափակումներն արդյունավետ կլինեն միայն այն դեպքում, եթե տարածվեն նաեւ Պակիստանի վրա, որը ՄԱԿ-ի հունվարի 26-ին հրապարակած «Թալիբանին» ֆինանսապես աջակցող երկրների ցուցակում առաջին հորիզոնականն է զբաղեցնում:

ԷՄՄԱ ԲԵԳԻՋԱՆՅԱՆ

ՃԳՆԱԺԱՄ

Եվրամիությունը կփոխի իր գյուղատնտեսական քաղաքականությունը

Եվրամիության ընդհանուր գյուղատնտեսական քաղաքականությունը ճգնաժամի մեջ է: «Կովերի կատաղություն» հիվանդությունը ցույց տվեց, որ միության երկրներում անհնար է խուսափել անասունների զանգվածային անկումից: Բացի դրանից, մի շարք երկրներ արդեն հրաժարվել են արեւմտաեվրոպական տավարի մսի ներմուծումից: Արդեն սկսել են խոսել գերմանական մարգարինի վտանգավորության մասին: Ամեն ինչից երեւում է, որ առանց միջոցների խստության գյուղմթերքների առատություն ապահովելու քաղաքականությունն իրեն չի արդարացնում:

Փոփոխությունների անհրաժեշտության մասին հունվարի սկզբներին առաջինը խոսեց Գերմանիայի կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերը, հայտարարելով, թե «հողագործները պետք է արտադրեն սպառողների ուզածը եւ ոչ թե այն, ինչ իրենք են ուզում հրամցնել»: Հենց Շրյոդերն էլ կատարեց առաջին քայլը՝ Գերմանիայի գյուղնախարարի պաշտոնում նշանակելով «կանաչների» կուսակցության ներկայացուցչի:

Եվրամիությունում ներկայումս նախագահող Շվեդիայի գյուղնախարար Մարգարետա Վինբերգը նույնպես հանդես է գալիս ԵՄ ընդհանուր գյուղատնտեսական քաղաքականության «վերակողմնորոշման» օգտին: Հունվարի 29-ին Բրյուսելում ԵՄ գյուղնախարարների խորհրդի նիստում ելույթ ունենալով՝ գյուղատնտեսության եվրակոմիսար Ֆրանց Ֆիշերը եւս արտահայտվեց փոփոխությունների օգտին: Նույն նիստում Ֆրանսիայի գյուղնախարար Ժան Գլավանին նշեց, որ ԵՄ ընդհանուր գյուղատնտեսական քաղաքականության ծրագիրը մշակված է մինչեւ 2006 թ. ներառյալ, եւ հիմա դժվար կլինի հընթացս նոր որոշումներ ընդունել:

Գյուղատնտեսական քաղաքականությանն առնչվող վեճերն սկսվել էին 1992 թ.: Այն ժամանակ Եվրահանձնաժողովն անցկացրել էր առավելագույն մթերատվության ապահովմանն ուղղված բարեփոխումներ՝ անմիջական օգնություն նախատեսելով արտադրության հետ չկապված ագարակատերերի համար: Ֆրանսիայի գյուղացիները զանգվածաբար բողոքել էին՝ որոշման դեմ քվեարկելով Մաաստրիխտի հանրաքվեի ժամանակ: Չնայած դրան, 1999 թ. Բեռլինի գագաթաժողովում որոշվել էր շարունակել ԵՄ ընդհանուր գյուղատնտեսական քաղաքականությունը: «Լիբերասիոն» թերթը գրում է, որ «կովերի կատաղություն» հիվանդությունն այսօր ճակատագրի հեգնական հարվածն է դարձել հորմոնային մսից, գենետիկորեն մշակված մթերքներից եւ պարարտանյութերով ստորգետնյա ջրերի աղտոտումից հետո:

1999 թ. ի վեր միայն Ֆրանսիան եւ Մեծ Բրիտանիան են սահմանափակել խոշոր տնտեսություններին հատկացվող օգնությունը, որպեսզի զարկ տան մթերքների որակի բարձրացմանը: Ֆրանց Ֆիշերը վերջերս ընդգծեց, որ ԵՄ հատկացումների 45 տոկոսն ուղղված է ինտենսիվ գյուղատնտեսության զարգացմանը: Այժմ Եվրամիությունն ուզում է փոխել ընդհանուր գյուղատնտեսական քաղաքականությունը, քանի որ սննդամթերքների հետ կապված ճգնաժամերը չափազանց թանկ են նստում եվրոպացիների վրա: Օրինակ, 30 ամսականից բարձր բոլոր չստուգված կովերի մորթը, կասկածելի մսի պաշարների ոչնչացումը, ինչպես նաեւ սպառման 27 տոկոս կրճատումը միայն 2002 թ. 3 մլրդ եվրոյի վնաս կտան միության երկրներին: Եթե եկող տարի սպառումը 10 տոկոսով պակաս լինի, իսկ արտահանումը կրճատվի 40 տոկոսով, ապա 2003 թ. ընդհանուր վնասը կկազմի 6,6 մլրդ եվրո: Այն նվազեցնելու նպատակով Ֆիշերը մասնավորապես առաջարկում է կրճատել խոշոր տնտեսություններին տրվող պարգեւավճարները:

Պ. Ք.

ՀԱՄԱՌՈՏ

ԱՄՆ պետդեպարտամենտը փլուզման եզրին է

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 30 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Արտաքին քաղաքականության բնագավառի ամերիկյան փորձագետները նախազգուշացնում են, որ ԱՄՆ պետդեպարտամենտը փլուզման եզրին է միջոցների մշտական անբավարարության պատճառով: ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշին եւ պետքարտուղար Քոլին Փաուելին ուղղված Արտաքին կապերի գծով հատուկ հանձնաժողովի զեկույցում նշվում է, որ երկրի արտաքին քաղաքական գերատեսչությունն այնպիսի ողբերգական վիճակում է, որ սպառնում է երկրի անվտանգությանը: Ըստ զեկույցի, ԱՄՆ արտասահմանյան դեսպանությունների 88 տոկոսը չեն կարողանում ապահովել իրենց անվտանգությունը:

Թուրք ահաբեկիչ Աղջան մեղադրում է Հռոմի պապին

ԱՆԿԱՐԱ, 30 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Միջազգային ահաբեկիչ Մեհմեդ Ալի Աղջան հերքել է 1979 թվականին Ստամբուլում «Միլիեթ» լրագրի մեկնաբան Աբդի Իփեքչիի սպանությանը իր մեղսակցության մասին մեղադրանքները: Նա նաեւ հայտարարել է, թե «անմեղ է եւ մյուսներից ավելի է տուժել այդ գործով»: «Իփեքչիի գործով» այսօր Ստամբուլում կայացած հերթական դատական նիստում Աղջան հրաժարվել է ցուցմունքներ տալ որպես մեղադրյալ եւ երդում տալ: Այնուհետեւ պատասխանելով դատավորների հարցերին, նա Հովհաննես Պողոս երկրորդ պապին, որի դեմ մահափորձ էր կատարել 1981 թվականի մայիսի 13-ին, մեղադրել է իրեն «սեւացնելու» նպատակով «կեղծիքի համաշարժում ծավալելու» մեջ: Դատարանի նիստը, որի ընթացքում Աղջան մի շարք այլ աղմկալից հայտարարություններ է արել, հետաձգվել է:

ԱԶԳ

Մշակույթ

Ռոզի Արմեն. «Շուտով կհանդիպենք»

«Էջեր կպահանջվեին հրաշալի արվեստագետ Ռոզի Արմենին նկարելու կամ նկարագրելու համար, որին լավ են ճանաչում Ամերիկայում, Գերմանիայում, ԽՍՀՄ-ում: Պարզապես մի քանի տողով կասեմ, որ հմայված եմ նրա խորունկ ձայնով, որտեղ թրթռում է միայնակ հոգու կարոտը: Այդ ձայնը լայն տարածքների համար է, որտեղ փչում է այն հեռավոր երկրների աշնանային քամին, որոնց մասին մենք երազում ենք: Նրան լսելիս ասես տեղափոխվում եմ այդ անծանոթ ափերը, որտեղ ամեն ինչ դառնում է առեղծված եւ թախիծ»:

Հնարավո՞ր է արդյոք ֆրանսահայ երգչուհուն ավելի լավ մեծարել, քան դա արել է նշանավոր նկարիչ Գառզուն: Միաժամանակ հնարավո՞ր է արդյոք մոռանալ, որ մեծ կոմպոզիտոր Արամ Խաչատրյանն ուզում էր, որ իր երգը կատարի միայն Ռոզի Արմենը:

Ռոզի Արմենի մասին շատ բան գիտեինք: Ավելին իմանալու ցանկությամբ հարցազրույց ունեցանք երգչուհու հետ:

– Ռոզի, կարո՞ղ ես խնդրել, որ ձեր կարիերայի պատմությունը համալրէք դրա առավել տպավորիչ պահերի հիշատակումով:

– Ինձ համար ամենամեծ պահը առաջին համերգս էր Հայաստանում, առաջին շփումը հայրենակիցներիս հետ: Նախ ուժեղ տպավորություններ թողեցին հանդիպումներս նշանավոր անձանց, մասնավորապես մեծ մաեստրո Խաչատրյանի հետ, որի երգերից մեկը ես ամբողջովին փոխել էի եւ վախենում էի, որ դա դուր չի գա նրան: Բայց ընդհակառակը, նա տիկնոջ հետ եկավ իմ օթյակը, բռնեց ձեռքս եւ ասաց. «Փոքրիկս, դու վերածնեցիր իմ երգը, եւ ես ուզում եմ քեզ ուրիշ երգեր առաջարկել»: Այդ խոսքերից ես արտասվեցի: Իսկ Առնո Բաբաջանյանն ամեն համերգից հետո գալիս էր ինձ տեսնելու, որպեսզի գնամ իր ընտանիքի հետ ճաշելու, եւ մինչեւ վաղ առավոտ նա նվագում էր իր ստեղծագործությունները՝ առաջարկելով որեւէ բան ընտրել երգացանկի համար: Դրանք անմոռանալի երեկոներ էին: Իսկ երբ ես առաջին անգամ երգեցի Իրանի շահի պալատում, անչափ գոհունակ տեսքով շահը մոտեցավ եւ հարցրեց իմ ծագումը: Մեծ հպարտությամբ ասացի, որ հայ եմ:

– Ո՞րն էր ԽՍՀՄ-ի պես մի երկրում «երկաթե վարագույրի» ետեւում ձեր ունեցած այդ հաջողության գաղտնիքը:

– Հաստատ չգիտեմ, բայց պատճառը թերեւս այն էր, որ ես գնացել էի Եվրոպայից՝ «երկաթե վարագույրի» մյուս կողմից, ուստի հասարակայնությունը սիրահարվեց ինձ: Ինձնից առաջ այնտեղ եղել էին Սիմոնա Սինյորեն, Իվ Մոնտանը, Շառլ Ազնավուրը եւ Ժիլբեր Բեկոն: Ես այդ ավանդույթը շարունակող երկրորդ կինն էի: Իմ ֆրանսիական երգացանկը, անկասկած, բաժին ուներ այդ հաջողության մեջ, քանի որ ռուսները մնում են ֆրանսիական մշակույթի մեծ սիրահարներ:

– Մոգական բան չկա՞ արդյոք այն փաստի մեջ, որ հազիվ 25-ամյա արվեստագետն արժանացավ «Օլիմպիայի» տնօրենի վստահությանը:

– Կարծում եմ, որ ԽՍՀՄ-ում իմ հաջողությունների վերաբերյալ ֆրանսիական մամուլում բազմաթիվ հոդվածների հրապարակումից հետո, չխոսելով արդեն «Հինգ կարեւոր սյունակ» հաղորդման մասին, «Օլիմպիայի» տնօրենը գուցե ցանկացավ ինձ հրավիրելով փարիզյան հանրությանը նույնպես հնարավորություն տալ ունկնդրելու ինձ: «Օլիմպիայում» իմ ելույթից հետո «Մոնտե Կառլո» ռադիոկայանը ինձ խնդրեց 60 օրում հանդես գալ 60 քաղաքներում: Հետագայում արտասահմանում ամեն կողմից հրավիրում էին ինձ:

– Ի՞նչը ձեզ դրդեց թողնել Ֆրանսիան եւ 15 տարով հաստատվել Իսպանիայում:

– Դեռ մանկուց պաշտում էի Իսպանիան, նրա պարերը, հիանում Լուիս Մարիանոյով: Մի խոսքով, թուլություն ունեի այդ երկրի հանդեպ: Եվ երբ առաջին անգամ Իսպանիան ինձ հրավիրեց որպես երգչուհի, դրանից անմիջապես հետո շատ կարեւոր պայմանագիր ստորագրվեց: Ձայնասկավառակների իսպանական ֆիրմաներից մեկը ինձ առաջարկեց համերգային շրջագայություններ կատարել Իսպանիայում եւ իսպանախոս բոլոր երկրներում: Կարծում եմ, դա շատ կարեւոր եղավ իմ կարիերայի համար: Բացի դրանից, բախտ ունեցա հանդիպելու Խուլիո Իգլեսիասին, որն իսպաներենի իմ առաջին ուսուցիչն էր: Ի դեպ, Մադրիդի հայկական փոքրիկ համայնքն ինձ համար իսկական մեծ ընտանիք էր: Որդուս մկրտելու համար հրավիրեցի Գյուտ արք. Նազգաշյանին, եւ առաջին անգամն էր, որ հունադավան եկեղեցում մարդիկ ներկա էին գտնվում հայկական ծեսի:

– Ձեր ամուսնու մահից հետո չվարանեցիք ընդհատել ձեր կարիերան, որպեսզի զբաղվեք երկու որդիների դաստիարակությամբ: Նրանք ի՞նչ ճանապարհ են ընտրել:

– Այո, զավակներս դեռ փոքր էին, երբ ահավոր դժբախտություն վիճակվեց ինձ, եւ ես ցավալի զգացողություն ունեցա, երբ իմ մի շրջագայությունից հետո որդիս ավելի մեծ ջերմություն հանդես բերեց դաստիարակչուհու, քան իմ հանդեպ: Այդ պահից որոշեցի անձամբ զբաղվել իմ զավակներով: Ներկայումս ավագ որդիս Փարիզի երաժշտական մանկավարժական դպրոցի շրջանավարտ է, ժամանակակից երաժշտություն է հորինում կինոյի եւ վավերագրական ֆիլմերի համար: Ինչ վերաբերում է երկրորդ որդուս՝ Ռաֆֆիին, նա խորհրդատու է չհարկվող եկամուտների գծով:

– Կաբելային հեռուստատեսությունը ձեր թույլտվությունը խնդրեց այն հաղորդումը վերահեռարձակելու համար, որ «Հինգ կարեւոր սյունակը» նվիրել էր ձեր մոսկովյան հաղթանակներին: Ե՞րբ է նախատեսված վերահեռարձակումը: Դա հարմար առիթ չէ՞ արդյոք ֆրանսիական բեմ վերադառնալու համար, կատարելով ձեր հավասարիմ երկրպագուների մաղթանքը:

– Հաղորդումը նախատեսված է առաջիկա ամիսներին, բայց ստույգ ժամկետը դեռ ինձ չեն հայտնել: Այդ առաջարկությունն ինձ մեծ հաճույք պատճառեց, քանզի ապացուցում է, որ Ֆրանսիան չի մոռացել իմ ունեցած հաջողությունները: Ինչ վերաբերում է ֆրանսիական բեմ վերադառնալուն, ինչո՞ւ ոչ, հաճույքով կվերադառնամ, բայց դա ապագայի հարց է, քանի որ ներկայումս նախապատրաստվում եմ ԱՄՆ-ում իմ շրջագայություններին:

– ԱՄՆ-ի հայ համայնքը կանոնավոր կերպով հրավիրում է ձեզ: Այս անգամ ի՞նչ ծրագիր եք ներկայացնելու:

– Կլինեն ֆրանսիական նոր երգեր: Կերգեմ նաեւ ռուսերեն, իսպաներեն, պարսկերեն: Կլինեն Պասկալ Սեւրենի խոսքերով ինձ համար Միշել Լեգրանի, Արամ Խաչատրյանի գրած երգերը: Դարասկզբի որոշ հայկական երգեր կկատարվեն ժամանակակից երաժշտական մշակմամբ:

– Լսել եմ, որ չնայած ձեր հանդեպ Պասկալ Սեւրենի տածած հիացմունքին, ստիպված եք եղել մեծ ջանքեր գործադրել նրա վերջին հաղորդումներից մեկի ժամանակ հայերեն երգելու համար:

– Դա ճիշտ է, քանզի Պասկալը նախապատվությունը տալիս է ֆրանսիական երգերին: Բայց պատահում է նաեւ, որ նրա հաղորդումների ժամանակ հնչեն ռուսական, հրեական եւ այլ երգեր: Հարկ եղավ, որ ես մեծ համառություն գործի դնեմ հայկական երգ երգելու համար: Ի վերջո նա տեղի տվեց:

– Սովորաբար չեք մասնակցում համայնքի ձեռնարկումներին: Կարո՞ղ ենք արդյոք դրանից եզրակացնել, թե ֆրանսահայ համայնքը կարծես թե տեղյակ չէ ձեր Ֆրանսիա վերադարձին:

– Հնարավոր է, որ չիմանա իմ վերադարձի մասին: Այդուհանդերձ կարծում եմ, որ ոմանք քաջատեղյակ են:

– Հարկ կլինի՞ արդյոք նոր համերգներ կազմել, որպեսզի տարիների բացակայությունից հետո որոշեք կրկին հանդես գալ Հայաստանում:

– Շատ լավ է ասված: Իրոք, Հայաստանում մենահամերգ տալու առաջարկություններ ունեցել եմ: Չեմ կարող ասել, թե ստույգ երբ կլինի, բայց այցս չի ուշանա, քանզի շատ եմ սիրում իմ ժողովրդին եւ լավագույն հուշեր եմ պահպանում նրա ընդունելությունից:

ԱՐՄԻՆԵ ԱՅԻՎԱԶՅԱՆ-ԷԼԲԱԿՅԱՆ
Փարիզ

ՓԱՐԻԶ

Երիտասարդ երգչուհու հաջողությունները

Եվրոպական զանազան բեմերի վրա արձանագրած հաջողություններով երաժշտական շրջանակների ուշադրությունն է գրավել ֆրանսահայ երիտասարդ երգչուհի Գարին Օհանյանը: Ըստ կանադահայ «Ապագայ» շաբաթաթերթի տվյալների, 2001 թվին «Կարմենի», «Կախարդական սրնգի», «Ֆալստաֆի» եւ «Ամառային գիշերվա երազի» մեջ ստանձնած դերերով նա բեմ է բարձրանալու Վիեննայում, որտեղ «Ֆոլքսօպեր» մեներգների խմբին մաս է կազմում անցյալ սեպտեմբերից ի վեր:

Արվեստագիտուհին ծնվել է 1971-ին, Պոլսում: Փոքր տարիքում ընտանիքի հետ փոխադրվել է Ֆրանսիա: 1987-ին ընդունվել է Նիսի երաժշտանոցը, որտեղ փայլել է իր բացառիկ կարողություններով: Ուսման տարիներին անգամ ստացել է քնարական արվեստի եւ երգի մի շարք մրցանակներ: Այնուհետեւ մասնակցել է բազմաթիվ երգահանդեսների՝ որպես Ալեն Ժուբարի շրջանային երգչախմբի մեներգչուհի: Օպերայի առաջին դերը ստանձնել է Շտրաուսի «Էլեկտրա»-ում, որը ներկայացվել է Նիսում: 1996-ին մաս է կազմել «Օպերա կոմիկ» մեներգիչների խմբին:

Հ. Ծ.

ԱՍՏՂԵՐԻ ԿՅԱՆՔԻՑ

Սանտանայի երկրպագուների պահանջը

Իսկական երաժշտասերները միշտ էլ աչքի են ընկնում իրենց անկշտությամբ: երբ նրանց հանձնում ես գերազանց ալբոմ, նրանք պահանջում են անգերազանցելին: Սակայն այս անգամ երկրպագուների ակնկալիքները չեն համապատասխանում Կառլոս Սանտանայի պլանների հետ, որը դեռ ուշքի չի եկել իր «Գերբնական» ալբոմի առաջացրած հրարանցումից եւ մեկուկես տարի անընդմեջ համերգային շրջագայությունից: Աշխարհահռչակ երաժիշտը հայտարարել է, որ 2001 թ. առաջին կեսը նվիրելու է իր ընտանիքին եւ իրեն: «Մինչեւ մայիս ես լինելու եմ բացառապես հայր եւ ամուսին ու միայն դրանից հետո կվերադառնամ աշխատանքի՝ ձայնագրելու հաջորդ ալբոմը, որը հավանաբար մինչեւ տարեվերջ կթողարկվի»: Թե ինչպիսին է լինելու իր նոր աշխատանքը եւ ում հետ է նա համագործակցելու՝ Սանտանան չի մանրամասնել՝ ասելով միայն. «Իմ հիմնական նպատակն է՝ ստեղծել երաժշտություն, որը կվերացնի բռնությունը, եւ, իհարկե, հույս ունեմ դա իրագործել այնպիսի երաժիշտների հետ, որոնք նույն նպատակն են հետապնդում»:

Մադոննան եւ Սփրիգը համագործակցելու են

Փոփի ճանապարհին գալիս է մի պահ, երբ նույնիսկ պոպ դիվաներն են դադարում մրցակցել եւ սկսում են համագործակցել: Ուիթնի Հյուսթոնն եւ Մրայա Քերի, Բրենդի եւ Մոնիկա, Ռեդմեն եւ Մեթոդմեն... Նմանատիպ երաժշտական միությունները վերջերս շատ ընդունված են: Հաղթահարելով ինքնահաստատման փուլը (մեկը վաղուց, մյուսը՝ վերջերս)՝ Մադոննան եւ Բրիթնի Սփիրզը նույնպես ցանկություն են հայտնել համագործակցելու:

Ճիշտ է՝ դեռ ոչ մի ստույգ պայմանավորվածություն չկա, բայց հավանական է, որ համագործակցության արդյունքը Սփիրզի երկրպագուները կլսեն նրա երրորդ ալբոմում, որը թողարկվելու է կամ ուշ գարնանը կամ վաղ ամռանը: Ի դեպ, այս երկուսին միավորում է ոչ միայն երաժշտությունը, այլեւ անձնական համակրանքը: Մադոննան բազմիցս հրապարակայնորեն խոստովանել է դա եւ պաշտպանել Սփիրզին լրագրողների «հարձակումներից»: Բացի դրանից, նա մի քանի ինքնարտահայտման դասեր է տվել Սփիրզին, որոնք վերջինս այսպես է հասկացել. «Մադոննայի յուրահատկությունն այն է, որ նա անում է՝ ինչ ուզում է եւ չի մտածում, թե ինչպես դրան կվերաբերվեն ուրիշները»: «Ես այնպիսին եմ, ինչպիսին կամ, անկախ նրանից՝ դուր է գալիս դա ձեզ, թե՝ ոչ»:

Բայց, իհարկե, որքան էլ որ ներդաշնակ լինեն Մադոննայի եւ Սփիրզի հարաբերությունները, միեւնույն է, փետրվարին կայանալիք Գրեմմի ամենամյա մրցանակաբաշխությանը նրանք պետք է մրցակցեն լավագույն պոպ երգչուհի կարգում:

ԶԱՐԻՆԵ ՍԱՖԱՐՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐԻՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

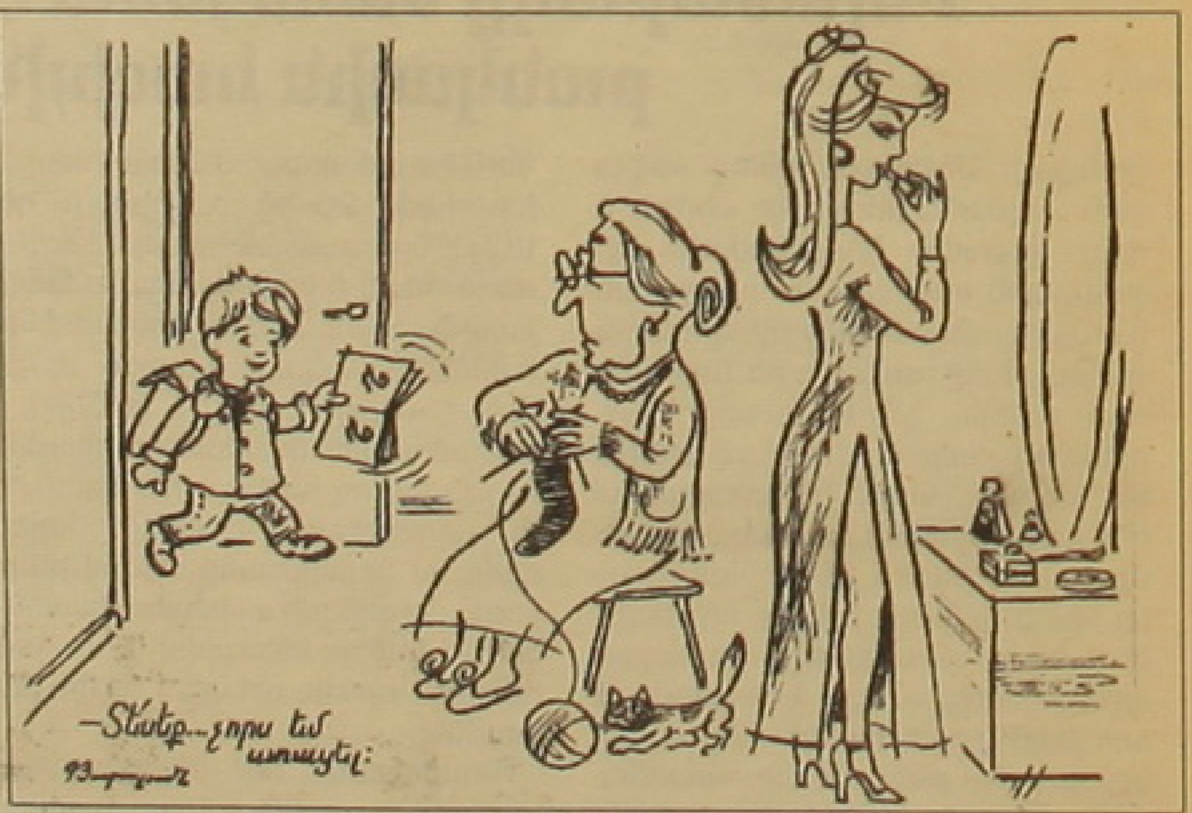

Տես՝ «չորս» եմ ստացել:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐԱՑՈՅՑ

Հունվարի 31

Ծնվել են՝

- Ասրպետը (Սարգիս Մուբայաջյան, 1860 թ., Կարս), գրող, հաս. գործիչ («Տժվժիկ»):
- Աշոտ Աբրահամյանը (1903 թ., Վայք, գ. Կեչուտ), պատմաբան-աղբյուրագետ, պատմ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ., գիտ. վաստ. գործիչ:
- Փիշմիշը (Պիշմիշ, Պարիս, Սուքիասյան Մարի, 1911 թ., Կ. Պոլիս), աստղագիտության դոկտոր, Մեխիկոյի համալսարանի պատվավոր դոկտոր:
- Ռաֆայել Աթոյանը (1931 թ., Լենինական), ՀՀ վաստ. նկարիչ:
- Էմիլ Գաբրիելյանը (1931 թ., Աշտարակ), բժշկ. գիտ. դոկտոր, պրոֆ.:

Տարեգրության այս օրը՝

- 1924 թ. ընդունվել է ԽՍՀՄ առաջին սահմանադրությունը:

ՀԵՂԻՆԵ ՂԱՐԱԳՈՒԼՅԱՆ

ԱԶԳ

Մարզական

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏ

Օլիմպիական փուլն սկսվեց

Մայրաքաղաքի «Կիլիկիա» մարզադահլիճում անցկացվեց հունահռոմեական ոճի ըմբշամարտի հանրապետական առաջնությունը: Այս մրցաշարով, փաստորեն, սկսվեց ոչ միայն մրցաշրջանը, այլ նաեւ՝ օլիմպիական քառամյա փուլը, եւ առաջնությունը որպես մեկնակետ էր ընդունվում: Սիդնեյի օլիմպիական խաղերում կրած անհաջողությունից հետո մեր մասնագետներն ուզում էին տեսնել այն մարզիկներին, որոնց հետ կարելի է հույսեր կապել: Ցավոք, հեռանկարն այնքան էլ հուսադրող չէ: Ինչպես իրենք մասնագետներն են նշում, մեր առաջատար ըմբիշների եւ մյուսների միջեւ խզումը զգալի է, երիտասարդ մարզիկները չեն կարողանում արժանի մրցակցություն ցույց տալ ուժեղագույնների հետ գոտեմարտելիս: Առաջնությունը վերհանեց նաեւ այլ խնդիրներ: Մասնավորապես, ետ է մնում մրցավարությունը: Վերջին շրջանում ըմբշամարտի կանոնները փոփոխություններ են կրել, իսկ որոշ մրցավարներ դեռ չեն տիրապետում բոլոր նրբություններին:

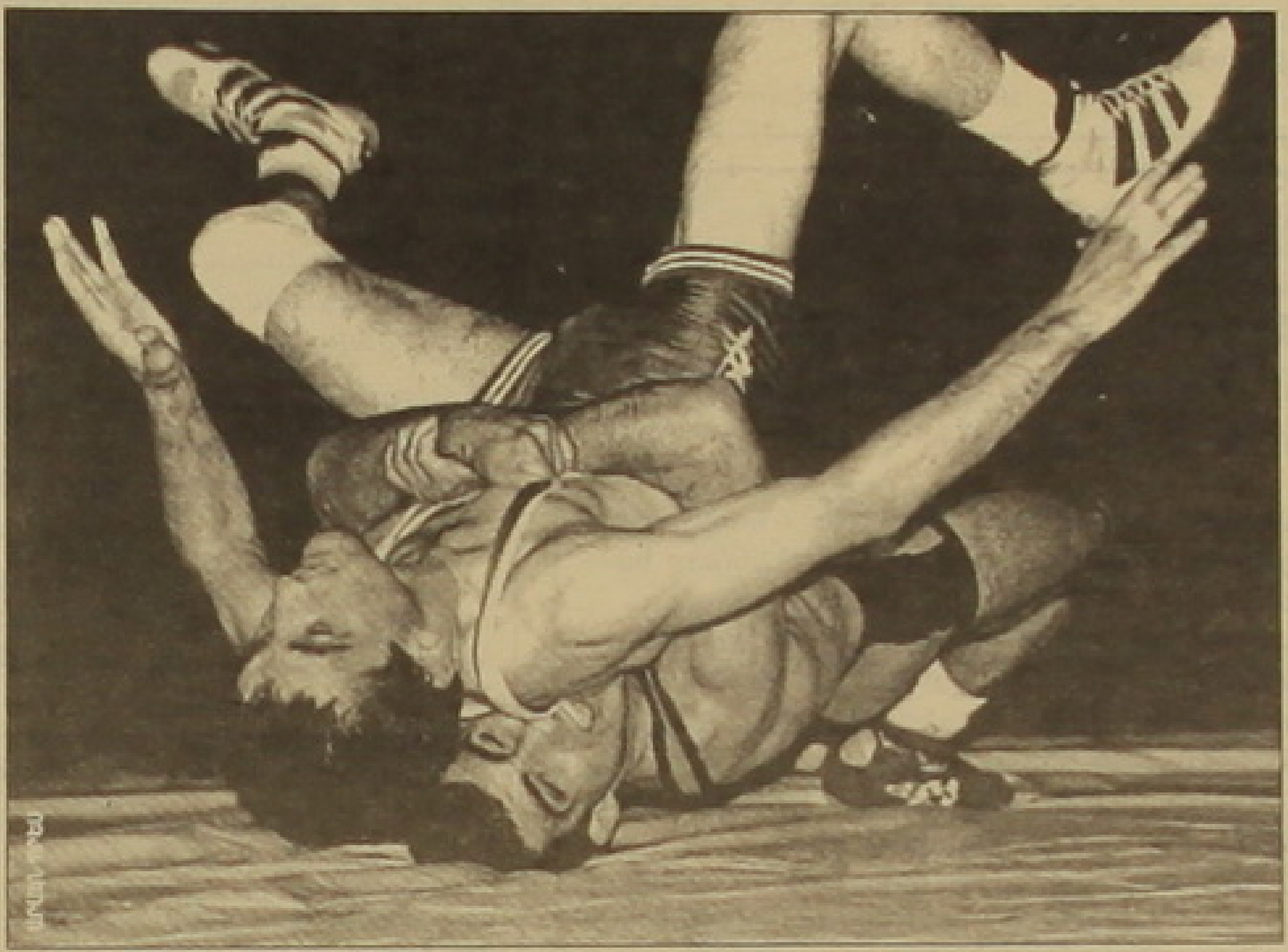

Չափազանց կաղում է նաեւ կարգապահությունը: Գոտեմարտերից մեկում մարզիկների անվայել պահվածքից հետո մեծածավալ քաշքշուկ սկսվեց, «հաշիվներ պարզելուն» մասնակցեցին երկու ըմբիշների «ցավքաշները»: Տպավորությունը խիստ տհաճ ու վրդովեցնող էր: Իհարկե, մարզական կազմակերպությունները կտան արտառոց դեպքի գնահատականը:

Երկօրյա մրցապայքարից հետո Հայաստանի չեմպիոններ, ըստ քաշային կարգերի, դարձան հետեւյալ մարզիկները. 54 կգ՝ Արմեն Առաքելյան (Երեւան), 58 ըգ՝ Արթուր Սարգսյան (Երեւան), 63 կգ՝ Կարեն Մնացականյան (Երեւան), 69 կգ՝ Վաղինակ Գալստյան (Երեւան), 76 կգ՝ Վահե Կարապետյան (Գյումրի), 85 կգ՝ Լեւոն Գեղամյան (Գյումրի), 97 կգ՝ Արման Պետրոսյան (Երեւան), 130 կգ՝ Խորեն Պապոյան (Գյումրի):

Առաջիկայում Հայաստանի հավաքականն ընդլայնված կազմով ուսումնամարզական հավաքներ կանցկացնի Երեւանում եւ Ծաղկաձորում: Շուտով մեր ըմբիշները կմասնակցեն Իրանում եւ Նորվեգիայում կայանալիք միջազգային մրցաշարերին: Իսկ կարեւորագույն ստուգատեսը Եվրոպայի առաջնությունն է, որը տեղի կունենա Ստամբուլում, մայիսի 10-13-ը:

ԹԵՆԻՍ

Անդրե Աղասին կրկին ուժեղագույնն է

Մելբուռնում ավարտվեց «Մեծ սաղավարտ» շարքի չորս մրցաշարերից առաջինը՝ Ավստրալիայի բաց առաջնությունը:

Տղամարդկանց մենախաղերում հիանալի հանդես եկավ Անդրե Աղասին (ԱՄՆ): Եզրափակիչում նա մեծ առավելությամբ՝ 6-4, 6-2, 6-2 հաշվով, պարտության մատնեց Առնո Կլեմանին (Ֆրանսիա) եւ իր կարիերայի ընթացքում երրորդ անգամ նվաճեց Ավստրալիայի չեմպիոնի կոչումը (նմանօրինակ հաջողության նա հասել էր 1995 եւ 2000 թվականներին): Ավստրալիայի առաջնությունում հաղթելուց հետո Աղասին գլխավորում է աշխարհի ուժեղագույնների ցուցակը:

Կանանց մենախաղերում խոշոր անակնկալ գրանցվեց. ամերիկուհի Ջենիֆեր Կապրիատին վճռական հանդիպման ժամանակ 6-4, 6-3 հաշվով հաղթեց համաշխարհային դասակարգման ցուցակը գլխավորող Մարտինա Հինգիսին (Շվեյցարիա): Կապրիատին 1992 թվականին, երբ 16 տարեկան էր, Բարսելոնի օլիմպիադայում չեմպիոնուհու կոչում նվաճեց: Բայց դրանից հետո Ջենիֆերը շեղվեց ճշմարիտ ուղուց՝ սկսեց նարկոտիկներ օգտագործել, մեղադրվեց գողության մեջ: Տաղանդավոր թենիսիստուհին մոտավորապես 2-3 տարի ստվերում էր: Այդուհանդերձ, նա իր մեջ ուժ գտավ մեծ սպորտ վերադառնալու համար, եւ ահա տպավորիչ հաղթանակ Ավստրալիայի բաց առաջնությունում: Ընդ որում, սա Ջենիֆերի առաջին հաջողությունն է «Մեծ սաղավարտի» մրցումներում:

Անդրե Աղասի

Վերջում ներկայացնենք զուգախաղերի հաղթողներին. կանայք՝ Վենուս եւ Սերենա Ուիլյամսներ (ԱՄՆ), տղամարդիկ՝ Յոնաս Բյորկման (Շվեդիա) եւ Թոդ Վուդբրիջ (Ավստրալիա), խառը զույգեր՝ Կորինա Մորարիու (ԱՄՆ) եւ Էլիս Ֆերեյրա (ՀԱՀ)

Բաժինը վարում է
ՌԱԶՄԻԿ ԱՎԱԳՅԱՆԸ

ԳԵՂԱՍԱՀՔ

Ռուսների առավելությամբ

Եվրոպայի առաջնությունում խոշոր հաջողության հասան Ռուսաստանի գեղասահորդները: Բրատիսլավայում անցկացված մրցումներում նրանք շահեցին 3 ոսկե, 3 արծաթե եւ 2 բրոնզե մեդալներ:

Կանանց մենասահքերից հետո պատվո պատվանդանի բոլոր աստիճանները գրավեցին ռուս մարզուհիները: Չեմպիոնուհու կոչումը նվաճեց Իրինա Սլուցկայան (աշխարհամասի առաջնությունում այս գեղասահորդուհին հաղթեց արդեն չորրորդ անգամ): Արծաթե եւ բրոնզե մեդալակիրներ դարձան Մարիա Բուտիրսկայան եւ Վիկտորիա Վոլչկովան:

Ռուսների գերազանցությունն անվիճելի էր նաեւ տղամարդկանց մենասահքերում: Երկու պետերբուրգցի մարզիկների՝ 20-ամյա Ալեքսեյ Յագուդինի եւ 18-ամյա Եվգենի Պլյուշչենկոյի մրցավեճն ավարտվեց վերջինիս օգտին: Պլյուշչենկոն երկրորդ անգամ նվաճեց Եվրոպայի չեմպիոնի կոչումը՝ իրենից ետ թողնելով աշխարհի եռակի չեմպիոնին:

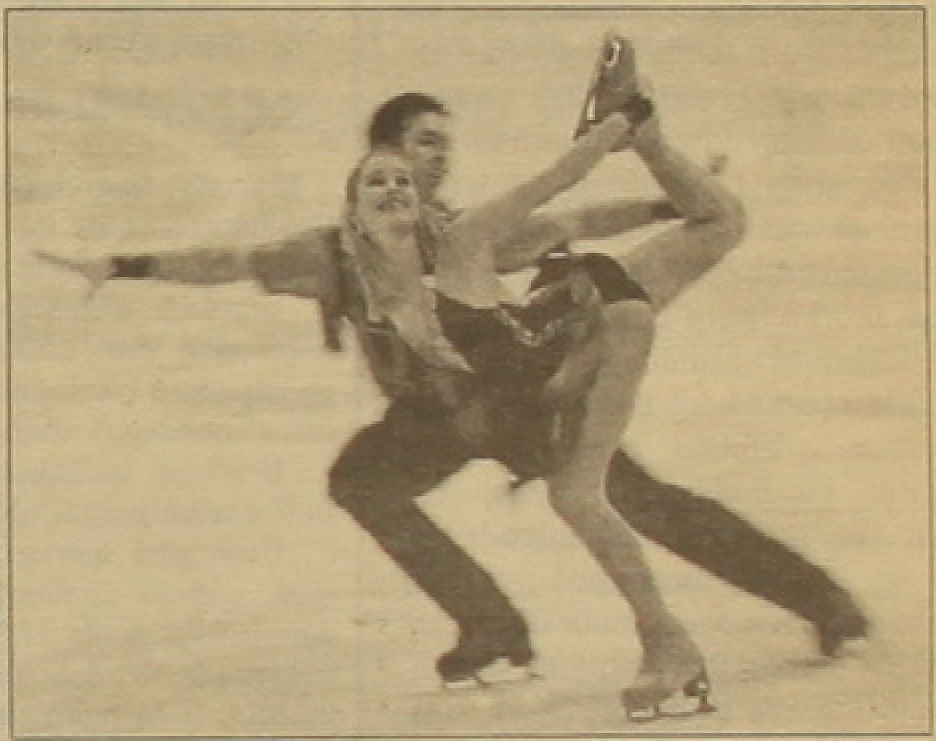

Ռուսաստանի ներկայացուցիչները երրորդ ոսկե մեդալը նվաճեցին սպորտային զույգերի մրցումներում: Աշխարհամասի չեմպիոններ դարձան Ելենա Բերեժնայան եւ Անտոն Սիխարուլիձեն: Արծաթե մեդալակիրներ դարձան նրանց հայրենակիցներ Տատյանա Տոտմյանինան եւ Մաքսիմ Մարինինան, որոնք համառ մրցակցությունում երրորդ տեղ մղեցին ֆրանսիացիներ Սառա Աբիտբոլին եւ Ստեֆան Բեռնադիին:

Մեծ հետաքրքրություն էին առաջացրել պարային զույգերի մրցումները, քանի որ երեք համարժեք երկյակներ հաջողության հույս ունեին: Ի վերջո, առաջինից երրորդ տեղերը բաշխվեցին հետեւյալ հերթականությամբ՝ Բարբարա Ֆուզար-Պոլի-Մաուրիցիո Մարգալիո (Իտալիա), Մարինա Անիսինա-Գվենդալ Պեյզերա (Ֆրանսիա), Իրինա Լոբաչովա-Իլյա Ավերբուխ (Ռուսաստան):

Սլովակիայի մայրաքաղաքում հանդես եկան նաեւ Հայաստանի ներկայացուցիչները: Նրանք անհաջող մրցելույթներ ունեցան:

Փորձեք լուծել

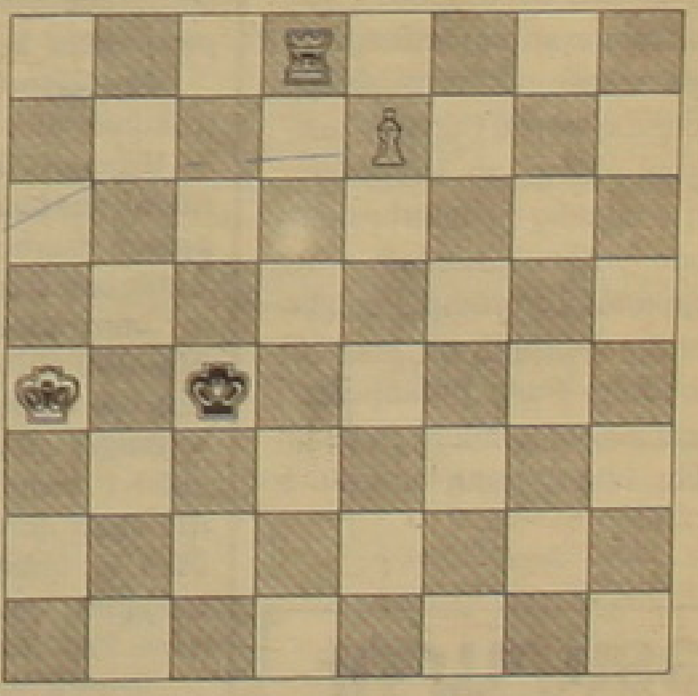

Մատ 3 քայլից

Մեր տպագրած նախորդ 2 քայլանի խնդրի լուծումն է 1.Թe3:

ԽԱՉԲԱՌ

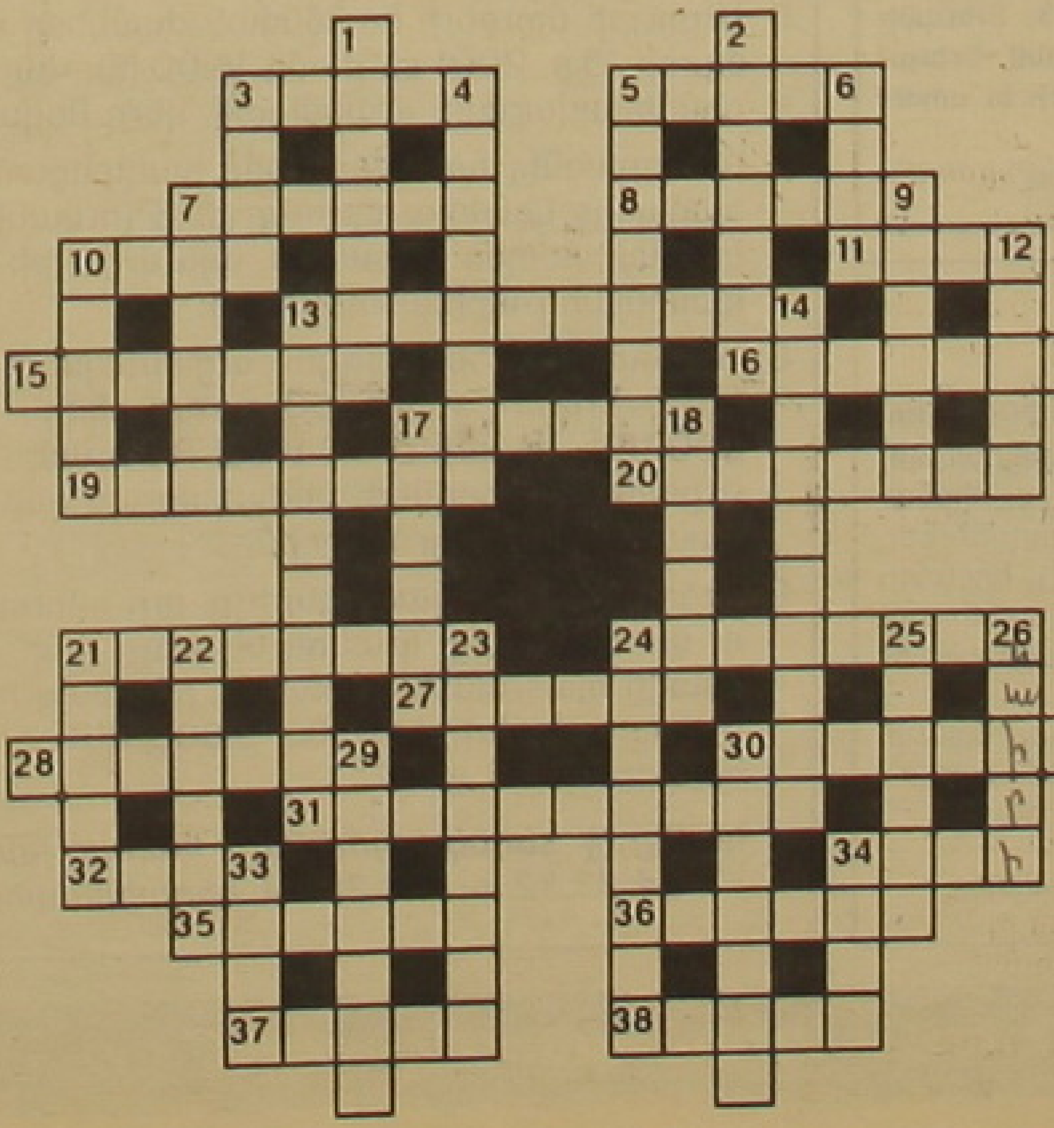

Ուղղահայաց

1. Արեւմտյան Հայաստանում նահանգի կառավարիչ, նահանգապետ: 2. Երվանդ Օտյանի 1915 թ. գրած վեպը՝ «...ին կնիկը»: 3. Ֆիզիկական թերություն, ...: 4. Սնկի տեսակ: 5. Ինքնավար մարզ Իսպանիայի արեւելքում: 6. Հնում՝ թել մանելու իր: 7. Երկրակեղեւի վերին շերտերում խոռոչ, դատարկ տարածություն: 9. Ժամանակակից նշանավոր կոմպոզիտոր: 10. Քաղաք Սիրիայում: 12. Հոլիվուդյան հայտնի դերասանուհի: 13. Լիտվացի բանաստեղծ, հայ ժողովրդի մեծ բարեկամը: 14. Աշխատության կամ գրքի բուն նյութից առաջ դրվող շարադրանք: 17. Հերոս «Երեք հրացանակիրներ» վեպում: 18. Արշիլ Գորկու իսկական ազգանունը: 21. Դրայզերի վեպերից: 22. Գերմանացի նկարիչ, ստեղծել է աստվածաշնչյան եւ դիցաբանական թեմաներով կտավներ («Խաչելություն»): 23. Կլորավուն միներալային գոյացություններ, առաջանում են ապարների խոռոչները բյուրեղային նյութով լցվելու հետեւանքով: 24. Ավստրիացի պետական գործիչ (1891-1968): 25. Գծանկարիչ, ...: 26. Չարենցի չափածո վեպը՝ «Երկիր ...»: 29. Այգեփաղ, ...: 30. Կանացի անուն: 33. Աստվածաշնչյան կանացի անուն: 34. Գարեջրի հումքը:

Հորիզոնական

3. Գյուղ Հայաստանում, Արագած լեռնազանգվածի հյուսիսային ստորոտին: 5. Անդրկովկասում ապրող ժողովուրդ: 7. Երեք, ...: 8. Շատ բարալիկ, նվազ: 10. Մարս մոլորակի հայկական անվանումը: 11. Սպորտում՝ քայլք, վազք, երթ: 13. Նախարարական տոհմ Հայաստանում: 15. Ստամբուլի լործաքաղաքի բորբոքային պրոցեսները կասեցնող դեղամիջոց: 16. Ատոմի միջուկի հիմնական տարրերից: 17. Չափածո գրական ստեղծագործություն: 19. Հին հունական արվեստի նշանավոր հուշարձան: 20. Սփյուռքահայ գրող: 21. «Գործադուլ» ոմնանկարի մեքսիկացի հեղինակը: 24. Ստրկատիրական քաղաք-պետություն Հյուսիսային Աֆրիկայում: 27. Կանացի հագուստ: 28. Իտալացի գրող, «Չոչարա» վեպի հեղինակը: 30. Ուրարտական պետության եւ Խալդի գլխավոր Աստծո պաշտամունքային կենտրոնը: 31. Դաշնակցական զինվորական գործիչ «Սարոյան եղբայրներ» կինոնկարում: 32. Զովացուցիչ խմիչք: 34. Հայաստանում գտնվող այս ճահճային լիճն արդեն չորացել է, այստեղ բնակվում էին էկզոտիկ շատ թռչուններ: 35. Այս իրանահայ բանաստեղծը հայերեն է թարգմանել իրանական պոեզիայի գոհարներից: 36. Իր սկսած գործին նվիրված անձ: 37. Բերդ Ռուբինյան Կիլիկիայի հարավ-արեւելյան ծայրամասում, Ջահան գետի աջ ափին: 38. Հնդկական պետական գործիչ:

Կազմեց Է. ԱՎԵՏԻՍՅԱՆԸ

Նախորդ համարում տպագրված խաչբառի պատասխանները

Ուղղահայաց

1. Հավանա: 2. Խակաս: 3. Քլարկ: 4. Շասրով: 6. «Ալմաստ»: 11. Սիմենոն: 12. Նայրոբի: 13. Հայերեն: 14. Լավինիա: 15. Մանոն: 16. Ռուսոս: 20. Միքան: 22. Ամասիա: 24. Պերճակ: 25. Վաղես: 26. Իբսեն:

Հորիզոնական

5. Յագոդա: 7. Լալվար: 8. Կայլասա: 9. Սուսանակ: 10. Հասան: 13. Հալվա: 15. Մատուռ: 17. Ջեյրան: 18. Ստերին: 19. «Նամուս»: 21. Յանկի: 23. Նեւադա: 25. Վիփլդի: 27. Ղազարոս: 28. Դիդոնե: 29. Երամակ:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Համակարգիչ առանց սովորական ցուցասարքի եւ ստեղնաշարի

ՏՈԿԻՈ, 30 ՅՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ճապոնիայի «Հիտաչի» էլեկտրատեխնիկական ընկերությունը բացում է համակարգիչների նոր դարաշրջան. դրանք չունեն սովորական ցուցասարք եւ ստեղնաշար, սնուցման բլոկը համատեղված է կառավարման վահանակի հետ եւ հեշտությամբ տեղավորվում է ձեռքի ափում, իսկ մոնիտորն ավելի շատ նման է եռակցման ակնոցի, երբ այն դնում ես աչքերիդ, տեղի է ունենում խորասուզում վիրտուալ աշխարհ: Համակարգիչը թույլ է տալիս «առանց հաղորդալարերի» դուրս գալ Ինտերնետ:

Համակարգն ամենից առաջ նախատեսված է գործարար մարդկանց համար: «Դրանով բիզնեսմենները կարող են ցանկացած պահի վերահսկել իրենց բաժնետոմսերի վիճակը, եւ նրանք ստիպված չեն լինի իրենց հետ քարշ տալ ծանր նոութբուքերը», ասել է ընկերության նախագահ Սեցուկո Սինամիկավան: Նրա խոսքերով, վերջնականապես մշակումները կավարտվեն այս տարի, եւ արդեն ամռանը կսկսվի նոր համակարգիչների արտահանումը Եվրոպա եւ ԱՄՆ:

«Առանց աղի օր» Մեծ Բրիտանիայում

ԼՈՆԴՈՆ, 30 ՅՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր Մեծ Բրիտանիայում նշվող «Առանց աղի օրը» մի խումբ ազդեցիկ սննդագետներ դիմել են բրիտանացիներին՝ կոչ անելով խիստ կրճատել նրա օգտագործումը: Մարդու օրգանիզմում աղի ավելցուկը, նրանց կարծիքով, կտրուկ մեծացնում է ինֆարկտի եւ ինսուլտի սպառնալիքը:

Այսօր յուրաքանչյուր բրիտանացի օրական օգտագործում է միջին հաշվով 10 գրամ սննդի աղ: Բայց մարդը կարող է առանց իր ապրելակերպի եւ առողջության համար որեւէ վնասի այդ քանակը կրճատել մեկ երրորդով, իրենց կարծիքն են հայտնել գիտնականները: Բայց իդեալական կլիներ օրական սպառման քանակը նվազեցնել կիսով չափ՝ մինչեւ 5 գրամ:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Հայփոստ» պետական ՓԲԸ-ն հայտնում է, որ միջազգային եւ միջքաղաքային հեռախոսային խոսակցությունների ծառայության մատուցման մենաշնորհը պատկանում է «Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ-ին:

2001 թ. հունվարի 1-ից «Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ դադարեցրել է «Հայփոստ» պետական ՓԲԸ փոստային բաժանմունքներում վերոհիշյալ ծառայությունների մատուցման պայմանագիրը:

Այսուհետեւ ծառայություններից օգտվելու համար խնդրում ենք դիմել «Արմենտել» ՀՁ ՓԲԸ:

«Հայփոստ» պետական ՓԲԸ ղեկավարություն

ASHB

«Արդշինբանկ» ԲԲԸ-ն հայտարարում է մրցույթ՝ 10 տոննա տպագրական թուղթ (ԱՑՊՈՒ) գնելու նպատակով, որից՝

ա) ԱՑՊՈՒ նեղ- 6 տոննա

բ) ԱՑՊՈՒ լայն- 4 տոննա

Մրցույթին մասնակցելու համար հայտերը ներկայացնել մինչեւ ս. թ. փետրվարի 5-ը ներառյալ:

Մրցույթը կկայանա ս. թ. փետրվարի 6-ին, ժամը 16:00-ին:

Մրցույթին մասնակցելու համար հայտեր ներկայացնելու եւ լրացուցիչ տեղեկություններ ստանալու համար կարելի է դիմել հետեւյալ հասցեով՝ ***Երեւան 10, Դեղատան 3, «Արդշինբանկ» ԲԲԸ, գործերի կառավարչություն, սենյակ 105, հեռ.՝ 56-75-12:***

ԱՇԲ մրցութային հանձնաժողով

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԱՐԱՆԻ «ՆԱԻՐԻ» ԿԻՆՈԹԱՏՐՈՆԻ ՇԵՆՔԸ ԲԱՑ ՄՐՑՈՒՅԹՈՎ ՎԱՐՁԱԿԱԼՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԵԼՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Երեւանի քաղաքապետարանը հայտարարում է Երեւանի «Նաիրի» կինոթատրոնի շենքի վարձակալության բաց մրցույթ, որի պայմանները հաստատվել են Երեւանի քաղաքապետի 30.01.2001 թ. հ. 54 որոշմամբ:

Երեւանի «Նաիրի» կինոթատրոնի շենքի հասցեն է՝ ք. Երեւան, Մաշտոցի պող. 50: Շենքի ընդհանուր մակերեսը կազմում է 1060,3 քմ եւ պատկանում է Երեւանի քաղաքապետարանի «Երեւան մշակութային կենտրոն» պետական փակ բաժնետիրական ընկերությանը:

Մրցույթը կանցկացվի 2001 թ. մարտի 3-ին, ժամը 12.00-ին, «Երեւան մշակութային կենտրոնում» (ք. Երեւան, Աբովյան 2):

Մրցույթին կարող է մասնակցել ցանկացած անձ (իրավաբանական անձ, անհատ ձեռնարկատեր կամ քաղաքացի), որը կարող է մինչեւ ս/թ մարտի 3-ը, ժամը 11.00-ն դիմել մրցութային հանձնաժողովին (հասցեն՝ ք. Երեւան, Գր. Լուսավորչի 13, Երեւանի քաղաքապետարանի 2-րդ մասնաշենք, 3-րդ հարկ, 3-րդ սենյակ, Երեւանի քաղաքապետարանի մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի վարչություն) ներկայացնել մրցույթի մասնակցության հայտ, հայտին կցելով ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքի 24-րդ գլխի 5-րդ պարագրաֆի պայմաններ ապահովող բանկային երաշխիք, անձի դեպքում՝ քաղաքացու անձնագրի 2,3,5 էջերի պատճենահանված օրինակը կամ կազմակերպության դեպքում՝ պետական ռեգիստրի վկայականի պատճենահանված օրինակը, փակ ծրար՝ դրանում հստակ (թվերով եւ տառերով) նշելով իր կողմից առաջարկվող տարեկան վարձակալական վճարի գինը, ներդրումային գումարի չափը, որպես նախավճար՝ Երեւանի քաղաքապետարանի «Երեւան մշակութային կենտրոն» ՊՓԲԸ-ի բանկային հաշվին (Հայէկոնոմբանկի Սպանդարյանի բաժանմունք, կոդ 16304 Հ/Հ հ. 8115113) մեկ միլիոն դրամ փոխանցելու մասին բանկային անդորրագիրը եւ գործարար ծրագիրը: Հայտատուն ծրարի վրա նշում է իր լրիվ անունը (անվանումը), անձնագրային (պետական գրանցման) տվյալները, բնակության վայրը (իրավաբանական հասցեն):

Վարձակալության ողջ ընթացքում շենքը պետք է կրի «Նաիրի» կինոթատրոն անվանումը, բացառապես շահագործվի որպես կինոթատրոն եւ մշակութային օջախ, որտեղ կարող է իրականացվել շահագործման գլխավոր նպատակին համահունչ, օրենքով չարգելված տնտեսական այլ գործունեություն (հանրային սնունդ, տարաբնույթ սպասարկման ծառայություններ եւ այլն):

Վարձատուն իրավասու չէ շենքի վարձակալության ողջ ժամանակահատվածում այն մասնավորեցնել:

Մրցույթի նախնական (մեկնարկային) գինը սահմանվում է՝ 1 քմ տարածքի տարեկան վարձակալական վճարը՝ 6720 դրամ, շենքի (ամբողջությամբ) տարեկան վարձակալական վճարը՝ 7.125.216 դրամ: (1060,3 քմ մակերեսի հաշվարկով):

Ներդրումային ծրագրի ընդհանուր գումարը չպետք է պակաս լինի 500.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք դրամից, որի իրականացման առավելագույն ժամկետ է սահմանվում մինչեւ 2001 թ. դեկտեմբերի 31-ը: Ներդրումային ընդհանուր գումարը վարձակալի կողմից պարտադիր կարգով պետք է ծախսվի ներդրումային ծրագրում ներկայացված աշխատանքների՝ շենքի վերանորոգման, ներքին ձեւավորման, հարդարման աշխատանքների եւ կինոթատրոնի «Դոլբի» ձայնային, կինոցուցադրման, կենտրոնացված օդաորակավորման համակարգերի համար անհրաժեշտ սարքավորումներ ձեռք բերելու նպատակով:

Մրցութային հանձնաժողովի հետ արձանագրությունը ստորագրելուց հետո, եթե մրցույթի հաղթողը հրաժարվում է, ապա կորցնում է նախավճարը ետ ստանալու իրավունքը: Մրցույթը չկայանալու կամ մրցույթում չհաղթելու դեպքում նախավճարը վերադարձվում է: Մրցույթի հաղթողի վճարած նախավճարը հաշվարկվում է որպես վարձավճարի գումար:

Լրացուցիչ տեղեկությունների եւ հայտի ձեւը ստանալու համար դիմել մրցութային հանձնաժողովին (ք. Երեւան, Գր. Լուսավորչի 13, Երեւանի քաղաքապետարանի 2-րդ մասնաշենք, 3-րդ հարկ, 3-րդ սենյակ, Երեւանի քաղաքապետարանի մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի վարչություն, հեռ. 56-36-27):

ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀՀ բնապահպանության նախարարության «Էկոսերվիս» ՊՓԲԸ «Գեոմատակարար» ԴՓԲԸ աճուրդային կարգով (դասական եւ հոլանդական) վաճառում է հանքարդյունաբերության շահագործման հետեւյալ հիմնական միջոցները՝ օդափոխիչներ, ապար-ամբարձիչներ, էլեկտրաքարշեր, տրանսֆորմատորներ, տրանսֆորմատորային ենթակայաններ, էլ. հոսանքի վերափոխիչներ, վագոնիկներ, սլաքային գծանցումներ, էլ. հոսանքի լարման կարգավորիչներ, բաժանարար, հորատող հաստոցներ, պոմպեր եւ այլն:

Վաճառքի ենթակա միջոցների տեխնիկական վիճակի եւ այլ մանրամասների մասին տեղեկություններ կարող եք ստանալ «Գեոմատակարար» ԴՓԲԸ-ից հետեւյալ հասցեով՝

Կոտայքի մարզ, ք. Բյուրեղավան, հեռ. 2-42:

Աճուրդը տեղի կունենա 2001 թ. փետրվարի 10-ին, ժամը 11:00-ին:

YEREVAN-PARIS-LYON

SABERATOURS-SEVAN

ՍԱԲԵՐԱՏՈՒՐ-ՍԵՎԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ-ՓԱՐԻԶ-ԼԻՈՆ

Ավիատոմսեր եւ տուրիզմ

«Սաբերատուր-Սեւան»
ճամփորդական գործակալությունն առաջարկում է.

- *Ավիատոմսեր Երեւանից ուղիղ չվերթերով*

ARMENIAN AIRLINES swissair KLM BRITISH AIRWAYS АЭРОФЛОТ

տրանզիտ քաղաքներով ցանկացած ուղղությամբ եւ ընկերությամբ: Փարիզի օդանավակայանում Ձեզ կդիմավորի մեր գրասենյակի ներկայացուցիչը եւ կհոգա Ձեր բոլոր հոգսերը

- *Գնացքի տոմսեր Եվրոպայում*
- *Հյուրանոցների ամրագրում Հայաստանում եւ արտասահմանում*
- *Բժշկական ապահովագրություն*

375010, ք. Երեւան, Վարդանանց 10
Հեռ. (3741) 52 54 48, 52 85 48, ֆաքս (3741) 56 40 30
E-mail: sabera@arminco.com

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

Հայաստանի Հանրապետության Կենտրոնական բանկի «Տեղեկագիր» պարբերականի հատուկ թողարկումը (Կանոնակարգ 1):

Այն կարող եք ձեռք բերել ԿԲ դրամագիտական բաժնի «Հուշադրամ» սրահից (Վ. Սարգսյան 8) եւ «Անի» գրախանութից (Հանրապետության հրապարակ, Կառավարական շենք 2):

ՀՀ ԿԲ Տեղեկատվական կենտրոն

ՄԱՅՐ ԱԹՈՌ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾԻՆ

ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ՂԵԿԱՎԱՐՄԱՆ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

ՄՐՑՈՒՅԹ

ԱՍՏՎԱԾԱՄՈՐ ՊԱՏԿԵՐԻ

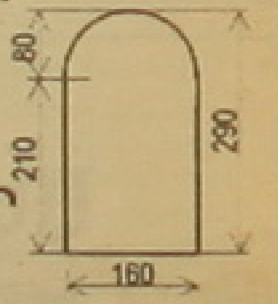

Հայտարարվում է մրցույթ Երեւանի նորակառույց Սուրբ Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցու Սուրբ սեղանի վրա զետեղվող Աստվածամոր եւ մանուկ Հիսուսի պատկերը նկարելու համար:

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԸ

1. Չափսերը՝ 160 սմX290 սմ, վերեւի մասը կամարաձեւ (80 սմ շառավղով) համաձայն վերը ցուցադրված գծագրի:
2. Տեխնիկան՝ յուղաներկ կտավի վրա:
3. Ոճը՝ հայկական:
4. Հայկական եկեղեցիների Սուրբ սեղանի պատկերը մանրամասնությունների եւ կոմպոզիցիաների տեսակետից ունի յուրահատուկ պայմաններ: Նույնը ստանալու համար խնդրվում է դիմել Մայր եկեղեցու շինղեկավարման գրասենյակ, որը գտնվում է մայր եկեղեցու շինհրապարակում, մուտքը՝ Երվանդ Քոչար պողոտայից:
5. Մրցույթի համար ներկայացվելիք նյութը պետք է լինի վերջնական պատկերի 1/4-րդ մասշտաբով, այսինքն՝ 40 սմX72,5 սմ, կամարի շառավիղը՝ 20 սմ, յուղաներկ կտավի վրա տեխնիկայով:
6. Մրցույթի նյութերի հանձնման ժամկետը հինգշաբթի, մարտի 15-ը, 2001 թ., ժամը 16:00-ին: Վայրը՝ Մայր եկեղեցու շինղեկավարման գրասենյակ, վերը նշված հասցեում:
7. Ներկայացնել նաեւ մեկ էջից բաղկացած արվեստագետի համառոտ կենսագրությունը եւ 3 լուսանկար՝ նրա նախապես կատարած, այս մրցույթի բնույթին համընկնող աշխատանքներից:
8. Նշանակվում են հետեւյալ մրցանակները. առաջին տեղը՝ 1.000, երկրորդ տեղը՝ 300, երրորդ տեղը՝ 200 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ: Մրցանակ շահողների ներկայացրած նյութերը կպատկանեն Մայր աթոռին:
9. Մրցույթում ընտրված նկարիչը, որը պարտադիր չէ, որ առաջին տեղը գրավող նկարիչը լինի, վերջնական կտավը պատրաստելու համար, ի դիմաց հոնորարի եւ նյութածախսերի, կստանա 5.000 ԱՄՆ դոլարին համարժեք ՀՀ դրամ:

Հավելյալ տեղեկությունների համար խնդրվում է դիմել 54.33.32 եւ 54.38.84 հեռախոսահամարներով:

@rminco Global Telecommunications Ինտերնետ ծառայություններ «ԻՆՏԵՐՆԵՏ» սրճարանում: Խանջյան 50: Հեռ. 575823:

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիւ 65. Դասիչ 69150. Պատուէր 1382 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 30. 01. 2001 Գինը՝ 100 դրամ